

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: «Програмний засіб керування IP-адресами в
корпоративній мережі»

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки
(код, найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми Комп'ютерні науки
(назва)

*Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання
на відповідне джерело*

(підпис)

Данило Соболев
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Виконав:
здобувач вищої освіти
група КНДМ-62

Данило Соболев

Керівник:
науковий ступінь,
вчене звання

Юрій КАТКОВ
д.т.н., професор

Рецензент:
науковий ступінь,
вчене звання

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Київ 2024

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Навчально-науковий інститут інформаційних технологій

Кафедра Комп'ютерних наук

Ступінь вищої освіти Магістр

Спеціальність 122 Комп'ютерні науки

Освітньо-професійна програма Комп'ютерні науки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедру Комп'ютерних наук

_____ Віктор ВИШНІВСЬКИЙ
« _____ » _____ 2023 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

_____ Соболеву Данилу Андрійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Програмний засіб керування IP-адресами в корпоративній мережі»

керівник кваліфікаційної роботи Юрій КАТКОВ д.т.н., професор,

(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій від «15» 10.2024р. №320

2. Строк подання кваліфікаційної роботи «15» грудня 2024р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: науково-технічна література з питань, пов'язаних з темою роботи.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

4.1 Аналіз застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі

- 4.2 Визначення критичних аспектів застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі
- 4.3 Розробка практичних рекомендацій щодо застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі
5. Перелік графічного матеріалу: *презентація*
1. Тема дипломної роботи
 2. Мета, об'єкт, предмет дипломної роботи
 3. Постановка завдання дипломної роботи
 4. Основи адміністрування корпоративної мережі
 5. Популярні інструменти для керування IP-адресами
 6. Розгортання та налаштування програмних засобів для керування IP-адресами
 7. Основні функції та переваги програм для керування IP-адресами
 8. Висновки.
 9. Апробації дослідження
6. Дата видачі завдання «10» вересня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Підбір науково-технічної літератури.....	10.09-05.10.24	Виконано
2	Аналіз специфіки і характеристик адміністрування корпоративної мережі.....	05.10-22.10.24	Виконано
3	Дослідження методів адміністрування корпоративної мереж.....	23.10-09.11.24	Виконано
4	Моделювання методів здійснення адміністрування корпоративної мереж	10.11-25.11.24	Виконано
5	Оформлення розділів.....	26.11-03.12.24	Виконано
6	Розробка обов'язкових матеріалів.....	04.12-07.12.24	Виконано
7	Попередній захист роботи.....	08.12-10.12.24	Виконано
8	Пред'явлення роботи в деканат.....	11.12-15.12.24	Виконано

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Далино Соболев

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник

кваліфікаційної роботи

(підпис)

Юрій КАТКОВ

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

РЕФЕРАТ

Текстова частина бакалаврської роботи: 89 с., 1 табл., 15 рис., 41 джерело.

Наукове завдання – розробка практичних рекомендацій щодо застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі.

Мета роботи: Підвищення ефективності управління IP-адресами у корпоративних мережах шляхом аналізу та впровадження сучасних програмних засобів, що забезпечують автоматизацію процесів моніторингу, резервування, розподілу та аналізу використання IP-адрес.

Об'єкт дослідження: Процес керування IP-адресами у корпоративній мережі.

Предмет дослідження: Програмні засоби для автоматизації процесу керування IP-адресами у корпоративних мережах.

Метод дослідження. Метод дослідження заснований на відомих методах системного підходу, а саме: аналітично-розрахунковий, теоретичного аналізу з використанням моделювання, реконструювання і типологізації на основі аналізу емпіричних даних.

Короткий зміст роботи: Аналіз існуючих програмних засобів для управління IP-адресами. Досліджено основні функції, переваги та недоліки таких систем, надано рекомендації щодо впровадження оптимального рішення в корпоративних мережах.

Сфера застосування — інформаційні системи корпоративних мереж України, що потребують автоматизації керування IP-адресами.

Ключові слова: IP-адреса, управління IP-адресами, програмні засоби, корпоративна мережа, автоматизація.

ABSTRACT

Text part of the bachelor's work: 89 pp., 1 table, 15 figures, 41 pieces.

The scientific task - development of practical recommendations for the implementation of software features for managing IP addresses in a corporate network.

The purpose of the work: Improving the efficiency of IP address management in corporate networks for analysis and development of current software features that ensure automation of monitoring, backup, distribution and analysis processes Wikoristannya IP address.

The object of research: The process of assigning IP addresses to a corporate network.

The subject of research: Software tools for automating the process of managing IP addresses in corporate networks.

Follow-up method. The method of investigating the foundations using the current methods of a systemic approach, namely: analytical-destructive, theoretical analysis with vicarious modeling, reconstruction and typology based on the analysis of empirical data.

Summary of the work: Analysis of essential software features for managing IP addresses. The main functions, advantages and shortcomings of such systems are examined, and recommendations are made for promoting an optimal solution in corporate measures.

The area of focus is the information systems of corporate monitoring in Ukraine, which will require automation of the management of IP addresses.

Keywords: IP addresses, IP address management, software features, corporate monitoring, automation.

ЗМІСТ

	Ст.
ВСТУП.....	8
1 АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ	13
1.1 Ключові проблеми керування IP-адресами в корпоративній мережі	13
1.2 Основні функції та цілі IPAM-систем у корпоративних мережах ...	15
1.3 Аналіз основних програмних засобів IPAM у корпоративних мережах.....	16
1.3.1 Типи програмного забезпечення для керування IP-адресами..	16
1.3.2 Основні характеристики програмного забезпечення IPAM.....	17
1.4 Популярні програмні засоби для IPAM у корпоративних мережах	19
2 ВИЗНАЧЕННЯ КРИТИЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ	22
2.1 Аналіз особливостей процесу керування IP-адресами в корпоративній мережі.....	22
2.1.1 Перелік критичних аспектів застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі.....	22
2.1.2 Характеристика IP Address Management (IPAM).....	24
2.1.3 Основні особливості процесу керування IP-адресами Address Management.....	26
2.2 Аналіз переваг та недоліків IPAM-рішень.....	30
2.3 Критерії вибору IPAM-системи для корпоративної мережі.	32
2.4 Аналіз потреб корпоративної мережі в IPAM-системі.....	34
2.5 Аналіз використання IPAM для забезпечення безпеки мережі.....	36
2.6 Аналіз яким чином IPAM-рішення інтегрують функції штучного	

інтелекту та машинного навчання.....	39
3 РОЗРОБКА ПРАКТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP- АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ	42
3.1 Пропозиції щодо реалізації phpIPAM.....	42
3.2 Пропозиції щодо створення SolarWinds IP Address Manager	45
3.3 Пропозиції щодо інтеграції Infoblox IPAM	50
3.4 Пропозиції щодо реалізації рішення Netbox та інтеграції з суміжними продуктами.....	52
3.5 Рекомендації щодо впровадження системи керування IP-адресами NetBox.....	58
3.6 Рекомендації щодо розгортання засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі Netbox.....	63
ВИСНОВКИ.....	75
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	77
Додаток А. Встановлення PostgreSQL.....	81
Копії обов’язкових креслень (Презентація)	85

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ, УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА ТЕРМІНІВ

AI – Artificial Intelligence (Штучний інтелект);

IPAM - IP Address Management;

IP – Internet Protocol (Інтернет-протокол);

DHCP – Dynamic Host Configuration Protocol (Протокол динамічної конфігурації вузлів);

DNS – Domain Name System (Система доменних імен);

API – Application Programming Interface (Інтерфейс програмування застосунків);

LAN – Local Area Network (Локальна мережа);

WAN – Wide Area Network (Глобальна мережа);

CIDR – Classless Inter-Domain Routing (Безкласова маршрутизація між доменами);

IPv4 – Internet Protocol version 4 (Протокол Інтернету версії 4);

IPv6 – Internet Protocol version 6 (Протокол Інтернету версії 6).

ВСТУП

В атестаційній роботі магістра розглядається актуальна проблема застосування сучасних програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами у корпоративних мережах. Зокрема, аналізується необхідність оптимізації процесів моніторингу, резервування, розподілу та обліку IP-адрес для підвищення ефективності функціонування корпоративної IT-інфраструктури.

Обґрунтування вибору теми та її актуальність. Тема дослідження в магістерській роботі спрямована на вирішення проблем у IT-галузі, що робить її значущою як для наукових досліджень, так і для практичного впровадження у корпоративних мережах. Суть проблеми у тому, що недостатня автоматизація процесів управління IP-адресами призводить до частих конфліктів, нерационального використання адресного простору, збільшення часу на обслуговування та помилок у налаштуванні мережі в умовах збільшення кількості пристроїв, об'єднаних в локальні та глобальні мережі. З'являються нові виклики для адміністраторів внаслідок переходу до використання протоколів IPv6 створюють. Тому виникає необхідність впровадженні інноваційних технологій, таких як IP Address Management (IPAM) системи, щоб забезпечити централізоване та надійне управління IP-адресним простором, знижувати ризики конфліктів адрес та сприяють ефективному використанню мережевих ресурсів.

Тема магістерської роботи є актуальною через зростаючу складність IT-інфраструктури сучасних корпоративних, які потребують ефективного управління мережевими ресурсами. Актуальність роботи обумовлена стрімким розвитком цифрової трансформації у бізнесі, зростаючими вимогами до стабільності мереж та необхідністю зменшення витрат на адміністрування через впровадження автоматизації управління IP-адресами.

Впровадження програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами, зокрема IPAM-систем, дозволяє значно оптимізувати ці процеси, підвищити надійність та безпеку мережевої інфраструктури. Тому дослідження IPAM у корпоративній мережі присвячено аналізу різних інструментів і систем

для управління IP-адресами, які забезпечують автоматизацію, безпеку та ефективне використання мережевих ресурсів.

Таким чином, використання ефективних програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами у корпоративних мережах є актуальним та своєчасним. Це дозволить не лише оптимізувати роботу мережевих адміністраторів, а й забезпечити стабільність, безпеку та надійність функціонування IT-інфраструктури, що є важливим для сучасних підприємств у контексті цифровізації та зростаючих вимог до технологічних рішень.

Формулювання завдання дослідження. Розглядається проблема застосування програмних засобів для управління IP-адресами у корпоративних мережах. Треба визначити, в якому вигляді ці засоби можуть бути впроваджені для забезпечення автоматизації процесів моніторингу, розподілу та аналізу IP-адресного простору з урахуванням специфіки корпоративної IT-інфраструктури та розробити практичні рекомендації щодо застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі.

Ступінь вивченої проблеми. На сьогодні проблема управління IP-адресами у мережах досить добре вивчена з точки зору загальних підходів та технологій. Існують численні дослідження, присвячені впровадженню IPAM-систем, їх функціональним можливостям та перевагам зокрема автоматизації процесів управління IP-адресами, інтеграції з DNS і DHCP сервісами, забезпечення безпеки доступу до адресного простору, а також підвищення ефективності використання мережевих ресурсів. У роботах також висвітлено аспекти масштабованості IPAM-систем у великих корпоративних мережах та їх адаптації до хмарних технологій. Проте питання вибору найбільш оптимальних рішень для конкретних корпоративних мереж залишається відкритим. Дослідження у цьому напрямку переважно зосереджуються на загальних аспектах, не завжди враховуючи специфіку практичної реалізації в умовах зростаючої складності IT-інфраструктури та переходу до IPv6.

Специфіка джерельної бази. Дослідження джерельної бази відзначає, що джерела інформації неоднорідні та її треба перебрати за певними критеріями

щодо їх різновиду, а саме: до важливості, якості, унікальності та ін., щоб відмітити проблеми та недоліки.

Мета роботи: Підвищення ефективності управління IP-адресами у корпоративних мережах шляхом аналізу та впровадження сучасних програмних засобів, що забезпечують автоматизацію процесів моніторингу, резервування, розподілу та аналізу використання IP-адрес.

Об'єкт дослідження: Процес керування IP-адресами у корпоративній мережі.

Предмет дослідження: Програмні засоби для автоматизації процесу керування IP-адресами у корпоративних мережах.

Метод дослідження. Метод дослідження заснований на відомих методах системного підходу, а саме: аналітично-розрахунковий, теоретичного аналізу з використанням моделювання, реконструювання і типологізації на основі аналізу емпіричних даних.

Завдання роботи:

1. Провести аналіз передумов щодо впровадження програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами у корпоративних мережах.
2. Визначити критичні аспекти під час впровадження IPAM-систем у корпоративну IT-інфраструктуру.
3. Розробити практичні рекомендації щодо впровадження програмних рішень для управління IP-адресами, спрямованих на оптимізацію роботи мережевої інфраструктури.

Результати дослідження. Розроблені пропозиції щодо підвищення ефективності застосування програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами, що дозволило знизити ризики конфліктів IP-адрес, спростити процес моніторингу та підвищити продуктивність мережевої інфраструктури.

Наукова новизна. Наукова новизна цього дослідження полягає в розгляді специфічних аспектів впровадження програмних засобів для управління IP-адресами у корпоративних мережах, зокрема у визначенні оптимальних рішень

для різних типів мережевої інфраструктури та розробці підходів до інтеграції таких систем з існуючими технологіями.

Практична значущість результатів дослідження. Практична значущість полягає в розробці практичних рекомендацій щодо застосування сучасних програмних засобів для автоматизації управління IP-адресами в корпоративних мережах. Результати дослідження можуть бути використані IT-відділами підприємств для впровадження IPAM-систем, що дозволить оптимізувати управління мережевими ресурсами, підвищити надійність та безпеку роботи мережі, а також зменшити ризики виникнення конфліктів IP-адрес у складних інфраструктурах. Враховуючи потреби сучасного авто будівництва таке завдання є актуальним та своєчасним.

Апробація результатів надаються в рецензованих наукових журналах і виданнях.

В статті:

Соболев Д.А. ВИЗНАЧЕННЯ КРИТИЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ // Ю.І. Катков, Д.А. Соболев // Наукові записки Державного університету телекомунікацій №1, 2025, Подано до друку.
<https://journals.dut.edu.ua/index.php/sciencenotes/issue/archive>

Тези доповіді: Соболев Д.А., Катков Ю.І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ / ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «Актуальні проблеми безпеки інформаційно-телекомунікаційних систем», Тези доповідей 5 листопада 2024 р. С 50-53.
https://duikt.edu.ua/uploads/p_2661_93669247.pdf

1 АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ

1.1 Ключові проблеми керування IP-адресами в корпоративній мережі

Керування IP-адресами в корпоративній мережі пов'язане з низкою проблем, які можуть впливати на ефективність роботи мережі, її безпеку та масштабованість. Основні проблеми, з якими стикаються адміністратори, включають:

1. Конфлікти IP-адрес

- **Причина:** При ручному розподілі або внаслідок некоректної конфігурації DHCP-серверів можуть виникати конфлікти IP-адрес, коли двом пристроям призначається однакова IP-адреса.

- **Наслідки:** Це призводить до переривання зв'язку, збоїв у роботі сервісів та проблем із підключенням для кінцевих користувачів.

2. Відсутність централізованого управління

- **Причина:** Багато організацій використовують різні інструменти для управління DNS, DHCP та IP-адресами, що ускладнює централізований контроль та моніторинг.

- **Наслідки:** Це призводить до підвищеної кількості помилок, складності виявлення проблем та збільшує витрати часу на адміністрування.

3. Ручне управління та висока ймовірність помилок

- **Причина:** Ручне введення та ведення записів про IP-адреси, особливо у великих мережах, є тривалим та схильним до помилок.

- **Наслідки:** Високий ризик неправильної конфігурації IP-адрес або підмереж, що може порушити доступність мережевих ресурсів і негативно вплинути на продуктивність мережі.

4. Складність у переході на IPv6

- Причина: Багато компаній ще не повністю перейшли на IPv6 через складність налаштувань і необхідність підтримки двох протоколів одночасно.
- Наслідки: Виникає потреба у додаткових ресурсах та компетенціях, оскільки управління одночасно IPv4 та IPv6 адресами значно ускладнює адміністрування.

5. Відсутність точних даних про використання IP-адрес

- Причина: Відсутність інструментів для точного моніторингу призводить до незнання про фактичний стан IP-адресного простору.
- Наслідки: Це ускладнює планування ресурсів, підвищує ризик перевантаження мережі та виникнення конфліктів через брак вільних адрес.

6. Недостатній рівень безпеки

- Причина: IP-адреси можуть використовуватися як точка входу для несанкціонованого доступу до мережі, особливо якщо не передбачено належного контролю доступу та моніторингу.
- Наслідки: Без належного контролю IP-адрес і моніторингу аномальної активності мережа може бути вразливою до атак, що може призвести до витоку даних або збоїв у роботі критично важливих систем.

7. Складність управління великими та розподіленими мережами

- Причина: У розподілених організаціях, зокрема з кількома філіями, необхідно керувати великою кількістю підмереж, що значно ускладнює процес управління IP-адресами.
- Наслідки: Це призводить до необхідності уніфікації процесів і підвищує навантаження на адміністраторів, особливо якщо відсутня централізована IPAM-система.

8. Недостатній контроль за змінами в мережі

- Причина: Відсутність системи контролю змін у розподілі IP-адрес робить складним відстеження, хто і коли вніс зміни в налаштування мережі.

- **Наслідки:** Це може спричинити конфлікти або інші проблеми, особливо у великих командах адміністраторів, де зміни можуть бути несинхронізованими.

9. Висока вартість та складність інтеграції з існуючими інфраструктурними рішеннями

- **Причина:** Багато ефективних IPAM-рішень є комерційними і потребують значних витрат на впровадження та інтеграцію з наявними мережевими сервісами.

- **Наслідки:** Це може знижувати доступність IPAM-рішень для середніх і невеликих компаній та збільшувати витрати на підтримку інфраструктури.

10. Обмежені можливості звітності та прогнозування

- **Причина:** У деяких IPAM-рішеннях можуть бути недостатні можливості для детальної звітності та аналізу використання IP-адресного простору.

- **Наслідки:** Це ускладнює планування, особливо коли потрібно розширювати мережу чи переходити на нові технології, такі як IPv6.

Для вирішення цих проблем рекомендується впровадження комплексних IPAM-систем, які забезпечують автоматизацію, централізований контроль та моніторинг IP-адрес. Такі системи дозволяють інтегруватися з DHCP та DNS серверами, надають зручні інструменти звітності та забезпечують належний рівень безпеки.

1.2 Основні функції та цілі IPAM-систем у корпоративних мережах

Автоматизація керування IP-адресами: IPAM-системи дозволяють автоматично відстежувати призначення IP-адрес, що знижує ризик конфліктів і помилок при ручному налаштуванні.

Централізоване управління: Забезпечує адміністраторам загальний контроль над всіма IP-адресами, діапазонами та їх розподілом, що зручно для масштабних корпоративних мереж.

Моніторинг та звітність: IPAM-системи надають інформацію про використання адрес, а також можуть генерувати звіти для планування розширень мережі.

Інтеграція з DNS та DHCP: Більшість IPAM-інструментів інтегруються з серверами DNS та DHCP, що дозволяє забезпечити повний цикл управління мережевими адресами.

Резервування адрес: IPAM-системи дозволяють ефективно резервувати адреси для майбутнього використання або для спеціальних потреб, що допомагає уникнути їх перевитрати.

Управління підмережами: Системи підтримують функції розподілу та управління підмережами, дозволяючи гнучко налаштовувати структуру мережі відповідно до потреб підприємства.

Аналіз і планування: На основі отриманих даних IPAM-системи допомагають аналізувати використання адресного простору та планувати його розширення або реорганізацію.

Інтерфейси API для інтеграції: Багато сучасних IPAM-рішень пропонують API, що дозволяють інтегрувати систему з іншими інструментами для управління інфраструктурою, такими як системи моніторингу чи автоматизації.

Безпека та доступ: IPAM-системи включають можливості розмежування прав доступу, що забезпечує безпеку даних та запобігає несанкціонованим змінам у налаштуваннях адресного простору.

1.3 Аналіз основних програмних засобів IPAM у корпоративних мережах

1.3.1 Типи програмного забезпечення для керування IP-адресами.
Існують наступні типи програмного забезпечення для керування IP-адресами:

- Локальні рішення: розгортаються в межах корпоративної інфраструктури.

- Хмарні рішення: розміщені в хмарі та можуть запропонувати більшу гнучкість і масштабованість.
- Інструменти з відкритим вихідним кодом і пропрієтарні інструменти: інструменти з відкритим кодом, як-от phpIPAM, пропонують економічно ефективні рішення, тоді як пропрієтарні, як-от SolarWinds IPAM або Infoblox, можуть запропонувати розширеніші функції та підтримку.

1.3.2 Основні характеристики програмного забезпечення IPAM. IPAM—це програмне забезпечення для управління IP-адресами, що дозволяє автоматизувати та оптимізувати процеси планування, розподілу, моніторингу та адміністрування IP-мереж. До основних характеристик програмного забезпечення IPAM відносяться:

1. Управління IP-адресами:

- Створення, зберігання та управління базою даних IP-адрес.
- Підтримка статичних і динамічних IP-адрес.
- Ведення історії змін та призначень IP-адрес.

2. Інтеграція з DHCP та DNS

- Синхронізація з серверами DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) для автоматичного розподілу IP-адрес.
- Інтеграція з DNS (Domain Name System) для спрощення налаштувань і підтримки відповідностей між іменами та IP-адресами.

3. Моніторинг та звітність

- Відстеження статусу IP-адрес (вільні, зарезервовані, використані).
- Генерація звітів про використання IP-адрес.
- Виявлення конфліктів IP-адрес.

4. Автоматизація процесів

- Автоматичне оновлення IP-даних при змінах у мережі.
- Оптимізація розподілу IP-адрес між підмережами.

5. Масштабованість

- Підтримка великих і складних мереж з тисячами IP-адрес.
- Можливість управління багатьма підмережами та VLAN.

6. Безпека та контроль доступу

- Розмежування прав доступу для різних користувачів.
- Підтримка аудиту дій адміністраторів.

7. Інтуїтивний інтерфейс

- Зручні дашборди для швидкого доступу до інформації про мережу.
- Візуалізація структури мережі, підмереж та IP-адрес.

8. Інтеграція з іншими системами

- API для інтеграції з іншими мережевими інструментами.
- Підтримка популярних платформ віртуалізації та хмарних сервісів.

9. Сповіщення та попередження

- Налаштування сповіщень про закінчення IP-адрес у пулі.
- Попередження про потенційні проблеми, такі як дублювання адрес.

10. Підтримка різних IP-протоколів

- Управління як IPv4, так і IPv6 адресами.
- Полегшення переходу з IPv4 на IPv6.

11. Відстеження та моніторинг IP-адрес: інструменти для керування, відстеження та розподілу IP-адрес у режимі реального часу.

12. Інтеграція DHCP і DNS: програмне забезпечення IPAM часто інтегрується з DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) і DNS (Domain Name System) для автоматизації призначення IP-адрес і визначення імен.

13. Автоматизація мережі: автоматизація таких завдань, як надання IP-адреси та виявлення конфліктів.

14. Функції безпеки: моніторинг несанкціонованого доступу або виявлення потенційних загроз.

IPAM є важливим інструментом для адміністраторів мереж, оскільки дозволяє зменшити ризик помилок і спрощує управління навіть найскладнішими мережевими структурами.

1.4 Популярні програмні засоби для IPAM у корпоративних мережах

Microsoft IPAM: Microsoft IPAM є вбудованим інструментом для Windows Server, що дозволяє централізовано керувати DNS, DHCP та IP-адресами. Він забезпечує глибоку інтеграцію з екосистемою Microsoft, що робить його ідеальним для компаній, які використовують Windows Server у своїй інфраструктурі. Основні функції включають автоматичне виявлення серверів DNS і DHCP, моніторинг їх активності та інтеграцію з Active Directory. Microsoft IPAM дозволяє створювати детальні звіти про використання IP-адресного простору, що корисно для аудиту та планування розширень мережі. Однак, недоліком може бути обмеженість використання в середовищах, які не базуються на Microsoft.

BlueCat Address Manager: BlueCat Address Manager – це потужна платформа для управління IP-адресами, яка добре підходить для великих організацій із масштабними мережами. Система забезпечує інтеграцію з DNS і DHCP, що дозволяє ефективно автоматизувати процеси керування IP-адресами. BlueCat пропонує розширені можливості для налаштування, включаючи створення політик для резервування адрес або підмереж. Інструмент також має функції моніторингу й аналітики, які дозволяють ідентифікувати проблеми з використанням адресного простору. Крім того, BlueCat підтримує роботу з IPv6, що є важливим для компаній, які переходять на цей протокол. Недоліком може бути висока вартість ліцензування, що робить його менш привабливим для менших організацій.

Infoblox DDI: Infoblox DDI – це комплексне рішення, яке об'єднує DNS, DHCP та IPAM в одному інструменті. Воно забезпечує автоматизацію рутинних задач, таких як призначення IP-адрес, а також пропонує розширені можливості для забезпечення кібербезпеки. Infoblox дозволяє інтегрувати IPAM із системами моніторингу, такими як SIEM, для виявлення підозрілої активності. Додаткові функції включають аналітику та звітність для аналізу використання мережевого простору, що особливо важливо для планування розширень мережі. Infoblox відомий своєю масштабованістю, що робить його відмінним вибором для великих

організацій. Проте, як і BlueCat, цей продукт має високу вартість, що може бути бар'єром для менших компаній.

SolarWinds IP Address Manager: SolarWinds IP Address Manager – це популярне рішення для управління IP-адресами, яке надає широкий спектр функцій. Інструмент дозволяє автоматизувати розподіл адрес, відстежувати їх використання та попереджати про можливі конфлікти. Однією з головних переваг SolarWinds є його інтеграція з іншими продуктами SolarWinds, такими як системи моніторингу мережі. Система забезпечує візуалізацію IP-адресного простору через зручний веб-інтерфейс, що полегшує його адміністрування. SolarWinds також підтримує роботу з обома протоколами – IPv4 та IPv6, що робить його універсальним інструментом для сучасних мереж. Серед недоліків – складність налаштування для новачків і досить висока ціна.

phpIPAM: phpIPAM – це інструмент з відкритим кодом, який ідеально підходить для малих і середніх організацій. Він надає базові функції керування IP-адресами, включаючи створення підмереж, резервування адрес і генерацію звітів. Основною перевагою phpIPAM є його безкоштовність, що робить його привабливим для організацій із обмеженим бюджетом. Крім того, завдяки відкритому коду, інструмент можна адаптувати до специфічних потреб компанії. Водночас, phpIPAM має обмежений функціонал порівняно з комерційними продуктами і може вимагати значного технічного досвіду для налаштування та інтеграції.

Netbox: NetBox — це сучасний інструмент для управління IP-адресами (IPAM) та центром даних, створений для спрощення організації та документування мережевої інфраструктури. Це веб-додаток, який дозволяє зберігати, впорядковувати та взаємодіяти з інформацією про IP-адреси, підмережі, мережеві пристрої, сервери, з'єднання та інші компоненти. Основна мета NetBox — надати централізовану базу даних для інфраструктури мережі та центрів обробки даних, яка може використовуватися для планування, управління та аналізу. В NetBox реалізовано управління IP-адресами, що дозволяє документувати всі підмережі та окремі IP-адреси, відстежувати їх використання

та виявляти вільний простір для майбутнього розширення. Крім того, він дозволяє керувати фізичним обладнанням, таким як сервери, комутатори, маршрутизатори, стійки та кабельні з'єднання. Однією з важливих функцій є можливість відстежувати та документувати зв'язки між пристроями, що допомагає в управлінні топологією мережі. NetBox також підтримує автоматизацію завдяки API, що дозволяє інтегрувати його з іншими інструментами управління мережею. Завдяки зрозумілому інтерфейсу та гнучким налаштуванням NetBox є потужним рішенням для організації та контролю навіть дуже складної мережевої інфраструктури.

2 ДОСЛІДЖЕННЯ КРИТИЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ

2.1 Аналіз особливостей процесу керування IP-адресами в корпоративній мережі

2.1.1 Перелік критичних аспектів застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі. Критичні аспекти — це ключові елементи або характеристики, які мають вирішальне значення для успішного впровадження, використання або функціонування певного процесу, системи чи рішення. Вони визначають, наскільки ефективно працюватиме система та які ризики можуть виникнути.

Основні риси критичних аспектів:

1. Вплив на результат: Аспекти, які безпосередньо впливають на досягнення цілей або ефективність.
2. Пріоритетність: Їх необхідно враховувати в першу чергу, оскільки їх ігнорування може призвести до проблем.
3. Ризики: Ці аспекти часто пов'язані з можливими загрозами або проблемами.
4. Вимоги до відповідності: Критичні аспекти можуть стосуватися стандартів, правил чи специфічних умов, яких потрібно дотримуватися.

Приклад: У випадку програмних засобів керування IP-адресами критичними аспектами будуть такі питання, як безпека, надійність, масштабованість, оскільки вони напряду впливають на стабільність роботи мережі та захист даних. Іншими словами, це ті фактори, без урахування яких не можна забезпечити правильне функціонування чи досягнення поставлених завдань.

Перелік критичних аспектів застосування програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі:

1. Безпека даних

- Захист конфіденційної інформації про структуру мережі.
- Використання шифрування для передачі даних між компонентами системи.
- Контроль доступу до системи керування IP-адресами.

2. Надійність і стійкість

- Стійкість до збоїв (надійність програмного забезпечення).
- Можливість автоматичного відновлення даних у разі аварій.
- Наявність резервних копій бази даних IP-адрес.

3. Масштабованість

- Можливість обслуговування великої кількості IP-адрес без втрати продуктивності.
- Адаптація системи до зростання мережі.

4. Автоматизація

- Автоматизований розподіл IP-адрес (DHCP).
- Виявлення та усунення конфліктів IP-адрес.
- Інтеграція з іншими системами управління мережею.

5. Сумісність

- Підтримка різних протоколів і стандартів (IPv4, IPv6).
- Інтеграція з існуючими корпоративними системами.
- Сумісність з обладнанням різних виробників.

6. Простота використання

- Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс для адміністраторів.
- Наявність детальної документації та навчальних матеріалів.

7. Моніторинг та аналітика

- Здатність відстежувати використання IP-адрес у реальному часі.
- Наявність звітів про продуктивність мережі.
- Виявлення та повідомлення про аномалії.

8. Вартість

- Загальна вартість володіння (TCO), включаючи ліцензії, підтримку та оновлення.
- Вартість впровадження та інтеграції.

9. Юридичні та нормативні вимоги

- Відповідність локальним і міжнародним стандартам захисту даних.
- Аудит дій у системі для дотримання політик безпеки.

10. Підтримка та оновлення

- Регулярне оновлення програмного забезпечення.
- Технічна підтримка від постачальника.
- Розширення функціональності через плагіни або модулі.

11. Управління конфігураціями

- Централізоване управління налаштуваннями IP-адрес.
- Логування змін конфігурації.

Ці аспекти важливі для забезпечення стабільної, ефективної та безпечної роботи корпоративної мережі.

2.1.2 Характеристика IP Address Management. IPAM (англ. IP Address Management) — це система або набір інструментів для централізованого управління IP-адресами у комп'ютерній мережі. Вона допомагає автоматизувати, оптимізувати та спростити процеси планування, відстеження та управління IP-адресами, а також інтегрується з іншими мережевими сервісами, такими як DHCP (динамічне призначення адрес) та DNS (система доменних імен).

Основні функції IPAM:

1. Управління адресним простором

- Облік і відстеження використання IP-адрес (IPv4, IPv6).
- Планування підмереж і їх поділ на зони.
- Управління статичними та динамічними адресами.

2. Автоматизація DHCP і DNS

- Синхронізація IP-адрес із записами DNS.

- Інтеграція з DHCP-серверами для автоматичного призначення адрес.

3. Моніторинг і аудит

- Відстеження змін у конфігурації адресного простору.
- Виявлення конфліктів IP-адрес.
- Аналіз використання адресного простору для виявлення неефективності.

4. Безпека та контроль доступу

- Виявлення несанкціонованого використання IP-адрес.
- Обмеження доступу до конфіденційної інформації.

5. Аналітика і звітність

- Генерація звітів про поточний стан адресного простору.
- Прогнозування потреб у майбутньому.

Переваги використання IPAM:

- Централізація управління: Спрощує адміністрування IP-адрес в складних і розподілених мережах.
- Зменшення помилок: Знижує ризики конфліктів IP-адрес і ручних помилок.
- Підтримка масштабованості: Допомогає ефективно керувати зростаючою кількістю пристроїв.
- Ефективність: Прискорює процеси розподілу та моніторингу IP-адрес.

Приклади популярних IPAM-рішень:

1. Microsoft IPAM (вбудоване в Windows Server).
2. Infoblox IPAM (комерційне рішення для великих організацій).
3. BlueCat Address Manager (потужний інструмент для корпоративного використання).
4. phpIPAM (безкоштовне програмне забезпечення з відкритим кодом).
5. SolarWinds IPAM (інтегроване рішення для управління мережами).

Використання IPAM у корпоративних мережах:

IPAM є невід'ємною частиною мережевої інфраструктури, особливо у великих організаціях, де кількість пристроїв і адресних просторів ускладнює ручне керування. Це дозволяє забезпечити стабільну роботу мережі, оптимізувати ресурси та уникнути конфліктів.

2.1.3 Основні особливості процесу керування IPAM. Процес керування IP-адресами — це комплекс дій і засобів, які використовуються для управління, моніторингу та організації використання IP-адрес у мережах. Він забезпечує ефективний розподіл, відстеження та контроль IP-адрес у корпоративних або інших мережах.

Основні етапи процесу керування IP-адресами:

1. Планування

- Визначення потреб у IP-адресах на основі поточних і майбутніх потреб мережі.
- Розподіл адресного простору (наприклад, підмережі, зони).

2. Призначення та розподіл

- Виділення IP-адрес для пристроїв (серверів, клієнтів, маршрутизаторів тощо).
- Використання динамічного (DHCP) або статичного призначення адрес.

3. Моніторинг

- Відстеження активності IP-адрес у реальному часі.
- Виявлення використаних та незадіяних IP-адрес.
- Виявлення конфліктів IP-адрес у мережі.

4. Контроль і облік

- Ведення реєстру IP-адрес і пристроїв, яким вони призначені.
- Збереження історії змін у розподілі адрес.

5. Автоматизація

- Інтеграція з інструментами автоматизації, такими як DHCP-сервери та DNS-системи.
- Використання програмних засобів для автоматичного оновлення записів.

6. Оптимізація

- Аналіз ефективності використання IP-адрес.
- Оптимізація адресного простору для зменшення втрат.

7. Безпека

- Захист від несанкціонованого використання IP-адрес.
- Виявлення та усунення аномальної активності.

8. Звітність та аналітика

- Генерація звітів про використання IP-адрес.
- Надання аналітичних даних для планування майбутніх розширень мережі.

Інструменти для керування IP-адресами.

Процес часто підтримується спеціалізованими програмними засобами, відомими як IP Address Management (IPAM), які допомагають автоматизувати більшість завдань. Вони інтегруються з DHCP і DNS для централізованого управління.

Важливість керування IP-адресами:

- Уникнення конфліктів: Забезпечує, щоб одна IP-адреса не використовувалася двома пристроями.
- Оптимізація ресурсів: Допомагає уникнути перевитрат адресного простору.
- Ефективність: Полегшує управління складними мережами.
- Безпека: Сприяє швидкому виявленню аномалій і несанкціонованого доступу.

Таким чином, керування IP-адресами є ключовим елементом адміністрування сучасних мереж.

Основні особливості процесу керування IP-адресами Address Management:

Процес керування IP-адресами (IP Address Management, IPAM) у корпоративній мережі є критично важливим для забезпечення ефективного функціонування мережевих ресурсів. У великих компаніях із численними пристроями, серверами та користувачами правильний підхід до управління IP-адресами дозволяє уникнути конфліктів, забезпечити безперебійний доступ до мережевих послуг та підтримувати високий рівень безпеки.

1. Автоматизація розподілу та управління IP-адресами

- У корпоративній мережі, яка може мати сотні або навіть тисячі пристроїв, автоматичне керування IP-адресами є ключовим для уникнення конфліктів та помилок.
- Інтеграція з DHCP-серверами дозволяє автоматично розподіляти адреси, звільняти їх після завершення використання та скорочувати ручну роботу.

2. Централізація управління та моніторинг

- Сучасні IPAM-системи дозволяють централізовано керувати IP-адресами, що є особливо важливим для компаній із декількома підрозділами та географічно розподіленими офісами.
- Централізація управління полегшує моніторинг використання IP-адрес у реальному часі, що допомагає уникнути перевантаження підмереж і забезпечити рівномірне використання ресурсів.

3. Інтеграція з DNS та DHCP

- Інтеграція з DNS-серверами спрощує прив'язку IP-адрес до доменних імен, а також автоматично оновлює записи при зміні або звільненні адреси.
- Поєднання з DHCP дозволяє централізовано розподіляти динамічні IP-адреси та зменшує ймовірність виникнення конфліктів при підключенні нових пристроїв.

4. Моніторинг та забезпечення безпеки мережі

- ІРАМ-системи допомагають швидко ідентифікувати підозрілу активність у мережі, наприклад, незвичне використання ІР-адрес або спроби доступу до конфіденційних ресурсів.
- Більшість ІРАМ-рішень дозволяють відстежувати історію використання кожної ІР-адреси, що спрощує аудит безпеки та допомагає виявляти і виправляти потенційні вразливості.

5. Адміністрування та розподіл підмереж

- У великих мережах корпоративні адміністрації можуть розподіляти мережу на підмережі для різних відділів або структурних підрозділів компанії.
- ІРАМ-системи спрощують керування підмережами, допомагають в автоматичному резервуванні діапазонів ІР-адрес, запобігаючи перевантаженню та конфліктам.

6. Планування та прогнозування

- За допомогою аналітики та звітності ІРАМ-системи дозволяють прогнозувати потребу в додаткових ІР-адресах, що важливо для планування розширення мережі.
- Інструменти ІРАМ дозволяють створювати звіти про використання ІР-адрес, що допомагає адміністраторам своєчасно визначати вузькі місця та планувати майбутні розширення.

7. Використання ІРv6

- У міру зростання потреби у підключенні нових пристроїв і дефіциту ІРv4-адрес дедалі більше компаній переходять на ІРv6.
- ІРАМ-системи значно спрощують процес переходу на ІРv6, дозволяючи одночасно керувати і адресами ІРv4, і ІРv6 у централізованій панелі.

8. Контроль доступу та облік користувачів

- Багато сучасних IPAM-рішень підтримують функції контролю доступу на основі ролей, дозволяючи адміністраторам налаштовувати права доступу для різних користувачів.
- Це забезпечує захист від несанкціонованого доступу до критичних налаштувань мережі та знижує ризик помилок через неправильне конфігурування.

9. Резервне копіювання та відновлення

- Оскільки дані про IP-адреси є важливими для безперебійної роботи мережі, більшість IPAM-систем підтримують автоматичне резервне копіювання конфігурацій і баз даних адрес.
- Можливість швидкого відновлення у разі збою забезпечує додатковий рівень надійності.

10. Переваги та виклики в застосуванні IPAM

- Переваги: скорочення ручної роботи, підвищення ефективності мережі, покращення безпеки та зниження ризику конфліктів IP-адрес.
- Виклики: вартість впровадження (для комерційних рішень), необхідність навчання персоналу, інтеграція з наявними мережевими ресурсами та постійне оновлення для підтримки безпеки.

Загалом, використання IPAM-рішень дозволяє зробити процес керування IP-адресами більш організованим, захищеним та масштабованим, що особливо важливо в умовах сучасних корпоративних мереж.

2.2 Аналіз переваг та недоліків IPAM-рішень

Проведення порівняльного аналізу між різними програмами допоможе краще зрозуміти, яке рішення підходить для конкретної корпоративної мережі. Такий аналіз може включати оцінку продуктивності, надійності, зручності інтеграції та підтримки, яку пропонують розробники.

Однією з головних переваг сучасних IPAM-рішень є автоматизація управління IP-адресами. Відсутність ручного налаштування значно знижує ризик

помилки, таких як дублювання IP-адрес чи конфлікти. Інструменти з розширеним функціоналом, такі як Infoblox чи SolarWinds IPAM, забезпечують не лише автоматизацію, але й повний цикл управління адресним простором, включаючи інтеграцію з DNS та DHCP серверами. Це робить їх ефективним вибором для великих організацій, які прагнуть мінімізувати адміністративні витрати.

Ще однією перевагою є можливість масштабування. Багато сучасних рішень, особливо хмарні, такі як BlueCat Address Manager, дозволяють легко адаптуватися до змін у мережевій інфраструктурі. Наприклад, у разі розширення мережі або впровадження нових технологій, таких як IPv6, ці системи дозволяють швидко інтегрувати нові підмережі чи налаштування без значних витрат часу та ресурсів.

Проте IPAM-системи мають і свої недоліки. Одним із них є вартість ліцензії та обслуговування. Пропрієтарні рішення, такі як Infoblox або BlueCat, можуть мати високі початкові витрати та вимагати додаткових інвестицій у підтримку й оновлення. Це може бути недосяжним для невеликих організацій, особливо у порівнянні з інструментами з відкритим кодом, такими як phpIPAM, які є безкоштовними.

Що стосується відкритих рішень, таких як phpIPAM, їх головною перевагою є відсутність ліцензійних витрат. Вони забезпечують базові функції управління IP-адресами, що робить їх ідеальними для невеликих компаній. Проте такі інструменти можуть мати обмежений функціонал порівняно з комерційними аналогами. Наприклад, вони можуть не підтримувати глибоку інтеграцію з DNS і DHCP серверами або вимагати значного технічного досвіду для налаштування.

Окремо варто розглянути питання підтримки. Пропрієтарні рішення зазвичай надають доступ до професійної технічної підтримки, що є важливим для швидкого вирішення проблем чи інтеграції нових функцій. Водночас інструменти з відкритим кодом зазвичай мають підтримку у вигляді спільноти користувачів, що може бути менш ефективним у критичних ситуаціях.

Ще одним важливим критерієм є безпека. Хмарні рішення, такі як BlueCat, пропонують гнучкість та доступність, але можуть викликати занепокоєння щодо

конфіденційності даних, оскільки інформація зберігається на сторонніх серверах. У таких випадках локальні рішення, які працюють виключно в межах корпоративної інфраструктури, забезпечують більший контроль над даними.

Таким чином, вибір IPAM-рішення залежить від багатьох факторів, включаючи розмір мережі, бюджет, вимоги до безпеки та наявні ресурси. Комплексний аналіз переваг і недоліків кожного варіанта дозволяє оптимально підібрати інструмент для конкретної організації.

2.3 Критерії вибору IPAM-системи для корпоративної мережі.

Вибір IPAM-системи для корпоративної мережі є важливим завданням, яке потребує врахування низки ключових критеріїв. Вони допомагають забезпечити ефективність, надійність та відповідність програмного забезпечення специфічним потребам організації.

Масштабованість: Одним із найважливіших критеріїв є здатність IPAM-системи масштабуватися відповідно до зростання мережі. Це включає можливість обробляти тисячі або навіть десятки тисяч IP-адрес без втрати продуктивності. Інструмент має підтримувати додавання нових підмереж, сегментів та регіональних офісів без необхідності значного перепроєктування системи. Важливо також, щоб система працювала з обома версіями протоколів IP – IPv4 та IPv6, з огляду на поступовий перехід багатьох організацій на IPv6.

Інтеграція: Сумісність із наявними інфраструктурними компонентами, такими як DNS і DHCP сервери, є обов'язковою умовою для IPAM-системи. Глибока інтеграція з цими серверами дозволяє автоматизувати процеси розподілу та резервування адрес, що знижує ймовірність помилок. Крім того, система має підтримувати інтеграцію з іншими інструментами, такими як системи моніторингу (Nagios, Zabbix) чи засоби автоматизації (Ansible, Puppet), що дозволяє створити єдину централізовану платформу управління мережею.

Інтерфейс та легкість у використанні: Програмне забезпечення має бути простим у налаштуванні та використанні. Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс значно

спрощує процес навчання нових співробітників та забезпечує зручність щоденної роботи мережових адміністраторів. Доступність документації, навчальних матеріалів та наявність функцій самонавчання в системі також є важливими перевагами.

Безпека: IPAM-система повинна забезпечувати високий рівень безпеки, оскільки вона є важливим компонентом управління мережею. Це включає можливість розмежування доступу для користувачів, моніторинг аномальної активності, впровадження журналів аудиту та засоби резервного копіювання. У хмарних рішеннях слід звертати увагу на шифрування даних та відповідність стандартам безпеки, таким як GDPR.

Вартість: Загальна вартість впровадження та використання IPAM-системи включає початкові витрати на ліцензію, вартість інтеграції, обслуговування, оновлення, а також витрати на навчання персоналу. Організації з обмеженим бюджетом можуть розглянути інструменти з відкритим кодом, такі як phpIPAM, однак слід врахувати можливі додаткові витрати на налаштування та підтримку. Пропріетарні рішення, такі як Infoblox чи SolarWinds, зазвичай дорожчі, але пропонують розширені функції та професійну технічну підтримку.

Можливості автоматизації: IPAM-система має підтримувати автоматизацію рутинних задач, таких як розподіл IP-адрес, створення резервів або оновлення записів DNS. Це дозволяє знизити навантаження на мережових адміністраторів та мінімізувати людський фактор, який часто є причиною помилок.

Підтримка та оновлення: Наявність технічної підтримки є критично важливою для швидкого вирішення проблем та отримання рекомендацій щодо використання. Виробник повинен регулярно випускати оновлення, що додають нові функції та усувають виявлені вразливості. Інструменти з відкритим кодом можуть мати підтримку лише через спільноту користувачів, що не завжди є достатньо ефективним.

Аналітика та звітність: Система повинна мати інструменти для створення детальних звітів про використання IP-адресного простору, що допомагає у

плануванні розширень мережі та аналізі її продуктивності. Інструменти прогнозування, які базуються на попередніх даних, є додатковою перевагою.

Гнучкість у налаштуванні: IPAM-рішення має бути достатньо гнучким для адаптації до специфічних потреб організації. Це може включати налаштування політик розподілу адрес, інтеграцію з кастомними рішеннями чи адаптацію до унікальної структури мережі.

Підтримка багатокористувацького середовища: Для великих організацій важливо, щоб IPAM-система дозволяла працювати в багатокористувацькому режимі з розмежуванням прав доступу, щоб забезпечити безпеку даних та уникнути конфліктів у керуванні мережею.

2.4 Аналіз потреб корпоративної мережі в IPAM-системі

Ефективне управління IP-адресним простором у корпоративній мережі вимагає впровадження сучасної IPAM-системи, яка задовольняє специфічні потреби організації. Головними аспектами при аналізі цих потреб є масштабованість, управління доступом користувачів та відповідність галузевим стандартам безпеки, але кожен із цих пунктів має глибші аспекти, які слід враховувати.

Масштабованість IPAM-системи. Масштабованість IPAM-системи є ключовим критерієм для великих корпоративних мереж, які налічують тисячі або навіть десятки тисяч IP-адрес. Система повинна підтримувати можливість додавання нових підмереж та офісів без зниження продуктивності. Це особливо важливо для компаній, які постійно розширюють свою інфраструктуру, наприклад, додаючи нові філії або інтегруючи підрядників. IPAM-система має ефективно обробляти адресний простір як IPv4, так і IPv6, враховуючи перехід багатьох організацій на IPv6 у зв'язку з вичерпанням доступних IPv4-адрес. Важливо, щоб система дозволяла автоматичне резервування IP-адрес, виділення сегментів для специфічних потреб (наприклад, для серверів чи IoT-пристроїв) і відстежувала їх використання в реальному часі.

Керування користувачами. Великі корпоративні мережі зазвичай обслуговуються командою адміністраторів, і для забезпечення безпеки та зручності роботи необхідне делегування різних рівнів доступу. Сучасна IPAM-система повинна дозволяти створювати ролі користувачів із чіткими правами доступу: наприклад, технічні спеціалісти можуть отримувати права тільки на перегляд інформації, тоді як старші адміністратори можуть редагувати записи або створювати нові підмережі. Важливо також мати можливість інтегрувати систему з корпоративними рішеннями для управління ідентифікацією, такими як Active Directory чи LDAP, для забезпечення централізованого керування доступом. Журнали дій користувачів є обов'язковою функцією для відстеження змін і проведення аудиту, що дозволяє виявляти помилки чи потенційні загрози.

Відповідність вимогам. Забезпечення відповідності програмного забезпечення галузевим нормам безпеки є надзвичайно важливим аспектом для багатьох організацій, особливо тих, що працюють у фінансовій сфері, охороні здоров'я чи державному секторі. IPAM-система має відповідати міжнародним стандартам, таким як ISO/IEC 27001, або локальним регуляторним вимогам, включаючи GDPR для роботи з персональними даними. Вона також повинна підтримувати функції шифрування даних, безпечне резервне копіювання та можливість інтеграції із засобами інформаційної безпеки, такими як SIEM-системи.

Інтеграція з існуючою інфраструктурою. IPAM-система має бути сумісною з поточною інфраструктурою компанії, включаючи сервери DNS і DHCP. Вона повинна автоматично синхронізувати зміни, які відбуваються в адресному просторі, з іншими мережевими компонентами. Наприклад, якщо IP-адреса була звільнена, система має видаляти пов'язані DNS-записи або резервувати її для майбутнього використання. Інтеграція з системами моніторингу, такими як Zabbix або SolarWinds, дозволяє отримувати сповіщення про потенційні конфлікти чи аномалії в мережі.

Аналітика та прогнозування. IPAM-система повинна надавати інструменти для аналізу використання адресного простору, що допомагає

виявляти нераціонально використані ресурси, прогнозувати потреби в нових підмережах або планувати розширення мережі. Це особливо важливо для динамічних організацій, які швидко розвиваються.

Підтримка сучасних технологій. IPAM-система має враховувати тенденції розвитку технологій, таких як впровадження IoT-пристроїв або контейнеризації (наприклад, Kubernetes).

2.5 Аналіз використання IPAM для забезпечення безпеки мережі

IPAM-системи є не лише інструментом для управління адресним простором, але й важливим елементом забезпечення кібербезпеки в корпоративній мережі. Завдяки своїй здатності інтегруватися з іншими засобами безпеки та моніторингу, вони забезпечують проактивний підхід до виявлення та нейтралізації загроз.

В наслідок проведеного аналізу і використання IPAM для забезпечення безпеки мережі визначено наступні властивості:

Інтеграція з системами кібербезпеки. IPAM-системи можуть інтегруватися з рішеннями для виявлення та реагування на загрози, такими як SIEM (Security Information and Event Management), IDS/IPS (Intrusion Detection/Prevention Systems) або EDR (Endpoint Detection and Response). Це дозволяє автоматично отримувати інформацію про активність у мережі, пов'язану з певними IP-адресами. Наприклад, якщо IP-адреса бере участь у підозрілій активності, SIEM-система може надати сигнал тривоги, а IPAM-система – додаткові деталі про цю адресу, такі як її місцезнаходження в мережі, історію використання та відповідальних адміністраторів.

Автоматизація реагування на інциденти. Деякі розширені IPAM-рішення, такі як Infoblox, підтримують функції автоматизованого реагування на інциденти. Вони можуть бути налаштовані для автоматичного відключення підозрілих IP-адрес або переміщення їх до ізольованої зони (quarantine) для подальшого аналізу.

Це мінімізує ризик розповсюдження загрози по мережі та дозволяє виграти час для детального розслідування.

Моніторинг аномальної активності. IPAM-системи забезпечують постійний моніторинг використання IP-адресного простору та можуть виявляти аномалії, такі як надмірна кількість запитів із певної адреси, конфлікти IP-адрес або зміни, які не були санкціоновані адміністраторами. Наприклад, система може генерувати оповіщення у разі виявлення дублювання IP-адрес, яке часто є ознакою мережевого нападу.

Використання журналів аудиту. IPAM-рішення ведуть детальний журнал змін в адресному просторі, включаючи інформацію про те, хто, коли і які зміни здійснив. Це важливий інструмент для проведення розслідувань у разі кіберінцидентів, оскільки дозволяє відслідковувати підозрілу активність до її джерела. Журнали аудиту також є корисними для дотримання вимог регуляторних органів і стандартів безпеки, таких як GDPR або ISO/IEC 27001.

Підтримка сегментації мережі. IPAM-системи допомагають організувати сегментацію мережі, яка є ключовим елементом безпеки. Наприклад, критично важливі ресурси можуть бути розміщені в окремих підмережах, ізольованих від загального доступу. Це обмежує рух потенційно шкідливого трафіку і зменшує ризик компрометації всього мережевого середовища.

Контроль доступу до мережі. IPAM може працювати в поєднанні із системами NAC (Network Access Control), забезпечуючи контроль доступу до мережі. Наприклад, підключення нового пристрою до мережі може бути дозволене лише після його перевірки на відповідність корпоративним політикам безпеки. У цьому випадку IPAM забезпечує реєстрацію пристрою, його IP-адресу та відповідну інтеграцію з іншими системами.

Планування захищеного використання IPv6. Впровадження IPv6 відкриває нові можливості для безпеки, але також і нові ризики. IPAM-системи допомагають уникати потенційних проблем, таких як використання незареєстрованих або неправильно налаштованих адрес, які можуть створити

вразливості. Планування та моніторинг IPv6-адресного простору через IPAM мінімізує ризик неправильного використання адрес.

Шифрування та захист даних. IPAM-системи, особливо ті, які працюють у хмарі, повинні підтримувати шифрування даних як у стані спокою, так і під час передачі. Це гарантує, що конфіденційна інформація про IP-адреси та мережеву інфраструктуру залишається захищеною навіть у разі компрометації системи.

Оптимізація управління безпекою через IPAM. IPAM-системи також відіграють роль у створенні політик доступу, які обмежують використання певних адрес або діапазонів IP, що можуть бути джерелом загроз. Наприклад, блокування адрес із чорних списків (blacklist) або автоматичне додавання підозрілих адрес у карантинні списки. Це забезпечує швидке реагування на загрози без залучення адміністратора до кожної окремої ситуації.

Роль IPAM у відновленні після атак. У разі успішної атаки на мережу, IPAM-система може бути корисною для швидкого відновлення. Журнали змін дозволяють ідентифікувати, які IP-адреси були скомпрометовані або використовувалися для атаки. Це дає можливість швидко відновити стабільність мережі, ізолювавши пошкоджені сегменти або переналаштувавши адресний простір.

Тренування персоналу та забезпечення готовності. Окрім впровадження IPAM-системи, важливо також забезпечити навчання персоналу, який працює з нею. Адміністратори повинні бути ознайомлені з функціями автоматичного моніторингу, налаштування безпечного доступу та використання звітності для оцінки загроз. Регулярні навчання та симуляції кіберінцидентів із використанням IPAM дозволяють підвищити готовність команди до реагування на реальні загрози.

Використання IPAM у відповідності до регуляторних стандартів. IPAM-системи можуть допомогти забезпечити відповідність корпоративної мережі вимогам регуляторних стандартів. Вони дозволяють створювати детальні звіти для аудиторів, які показують, як розподіляються та використовуються IP-адреси, і чи відповідають ці процеси регламентам. Для організацій, що працюють у

чутливих галузях (наприклад, фінанси або охорона здоров'я), така відповідність є обов'язковою.

Використання штучного інтелекту та машинного навчання. Деякі сучасні IPAM-рішення інтегрують функції штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML), які дозволяють виявляти підозрілі патерни у використанні адресного простору. Наприклад, система може аналізувати, які пристрої найчастіше змінюють свої IP-адреси, або виявляти незвичайні обсяги трафіку, що надходить від певної IP-адреси. Такі інструменти допомагають запобігати атакам на ранніх стадіях.

2.6 Аналіз яким чином IPAM-рішення інтегрують функції штучного інтелекту та машинного навчання

Інтеграція штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML) у IPAM-рішення додає значну цінність за рахунок автоматизації, аналізу та прогнозування. Завдяки AI та ML, IPAM може стати більш інтелектуальним, ефективним та здатним до самонавчання.

Опис як AI та ML інтегруються в IPAM-рішення

1. Автоматичне виявлення аномалій. AI/ML моделі аналізують поведінку мережі, щоб автоматично виявляти аномальні активності, наприклад:
 - Конфлікти IP-адрес.
 - Несанкціоноване використання адрес.
 - Підозрілий трафік або збої у конфігурації.
2. Прогнозування потреб у IP-адресах. На основі історичних даних та трендів використання AI/ML може:
 - Прогнозувати майбутні потреби в IP-адресах.
 - Рекомендувати оптимізацію розподілу адресного простору.
3. Оптимізація ресурсів. Машинне навчання аналізує використання підмереж і пропонує:
 - Перерозподіл адрес для уникнення дефіциту.

- Об'єднання або розділення підмереж для оптимізації.
4. Автоматичне виправлення проблем. AI може автоматично усувати проблеми, такі як:
- Перепризначення IP-адрес при конфліктах.
 - Відновлення записів DNS/DHCP після помилок.
5. Покращення безпеки. Використання AI для аналізу мережевих патернів і виявлення:
- Загроз кібератак.
 - Спуфінгу (підробки IP-адрес).
 - Брутфорс-атак на мережеві служби.
6. Інтелектуальна автоматизація. Алгоритми ML забезпечують:
- Автоматичну адаптацію до змін у структурі мережі.
 - Рекомендації щодо конфігурації DHCP і DNS.
7. Аналіз даних і звітність. AI-алгоритми обробляють великі обсяги даних, генеруючи:
- Детальні звіти про ефективність використання IP-адрес.
 - Візуалізації трендів і потенційних проблем.
8. Підтримка самонавчання. Системи ML покращують точність прогнозів і рекомендацій, навчаючись на реальних даних з мережі.

Переваги інтеграції AI та ML у IPAM:

- Зниження операційних витрат: Менше часу витрачається на ручне адміністрування.
- Підвищення точності: Зменшується ризик людських помилок.
- Швидке реагування на загрози: Автоматичне виявлення та вирішення проблем у реальному часі.
- Прогнозування для масштабування: Підготовка мережі до майбутніх змін і зростання.

- Підтримка комплексного моніторингу: Інтеграція з іншими мережевими системами для комплексного аналізу.

Приклади використання AI/ML у IPAM:

1. Infoblox: Використовує AI для прогнозування потреб у мережі та аналізу безпеки.
2. BlueCat Networks: Реалізує автоматизацію виправлення помилок за допомогою AI.
3. SolarWinds IPAM: Інтегрує ML для моніторингу та аналізу поведінки IP-адрес у реальному часі.
4. Cisco DNA Center: Використовує AI/ML для інтелектуального керування всією мережею, включаючи IP-адреси.

Виклики інтеграції AI/ML:

- Вартість впровадження: AI/ML-рішення можуть бути дорогими.
- Необхідність якісних даних: Моделі потребують великого обсягу даних для навчання.
- Складність у налаштуванні: Потреба в технічних експертах для адаптації моделей до специфіки мережі.

Таким чином інтеграція AI та ML у IPAM-рішення дозволяє підвищити ефективність мережевого управління, зменшити час на вирішення проблем та покращити захист мережі. Це особливо корисно для великих і складних корпоративних мереж.

3 РОЗРОБКА ПРАКТИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ IP-АДРЕСАМИ В КОРПОРАТИВНІЙ МЕРЕЖІ

3.1 Пропозиції щодо реалізації phpIPAM

Загальна опис програми phpIPAM. phpIPAM є популярним програмним забезпеченням з відкритим кодом, яке широко використовується для управління IP-адресами, особливо в малих і середніх підприємствах. Його головними перевагами є безкоштовність, відкритий код, інтуїтивний інтерфейс та широкий набір функцій. Програмне забезпечення дозволяє ефективно управляти адресним простором, створювати підмережі, резервувати IP-адреси, інтегруватися з DNS та DHCP серверами, а також генерувати звіти про використання IP-адрес. phpIPAM підтримує обидва протоколи — IPv4 та IPv6, що робить його ідеальним вибором для організацій, які переходять на новий стандарт.

Для впровадження phpIPAM у корпоративній мережі необхідно дотримуватися певних етапів. Спочатку слід підготувати сервер для встановлення програмного забезпечення. phpIPAM потребує веб-сервера (наприклад, Apache або Nginx), бази даних MySQL/MariaDB та підтримки PHP. Після цього необхідно завантажити останню версію програмного забезпечення з офіційного репозиторію, налаштувати базу даних і виконати початкове налаштування через веб-інтерфейс. Важливо забезпечити безпечний доступ до системи, налаштувавши SSL-сертифікати для шифрування з'єднання.

Одним із ключових етапів є інтеграція phpIPAM із поточною інфраструктурою компанії. Програмне забезпечення може синхронізувати дані з серверами DNS і DHCP, автоматично оновлюючи записи та резервуючи IP-адреси. Крім того, інтеграція з системами моніторингу, такими як Zabbix або Nagios, дозволяє отримувати актуальні дані про використання адресного простору. Для великих організацій phpIPAM можна інтегрувати з Active Directory

або іншими системами управління ідентифікацією через LDAP, що забезпечує централізоване керування доступом.

phpIPAM також дозволяє делегувати права доступу між користувачами. Це корисно для команд адміністраторів, де кожен фахівець має різні рівні доступу до системи залежно від своїх обов'язків. Наприклад, технічний персонал може отримувати права на перегляд інформації, тоді як старші адміністратори можуть вносити зміни або створювати нові підмережі. Крім того, phpIPAM веде журнал змін, що дозволяє відстежувати дії користувачів і проводити аудит у разі потреби.

Серед недоліків phpIPAM варто зазначити обмежений функціонал порівняно з комерційними рішеннями, такими як Infoblox або SolarWinds. Наприклад, phpIPAM не має розширених функцій автоматизації або вбудованих засобів кібербезпеки. Проте ці обмеження можна частково компенсувати шляхом інтеграції з іншими системами через API, що забезпечує обмін даними та розширення функціональності. Інша проблема — відсутність офіційної технічної підтримки. У разі виникнення проблем вирішення зазвичай можливе через активну спільноту користувачів або вивчення офіційної документації.

Для успішної реалізації phpIPAM важливо не лише встановити та налаштувати систему, але й навчити персонал її використанню. Адміністратори повинні розуміти, як створювати підмережі, резервувати IP-адреси та інтегрувати програму з іншими компонентами мережі. Крім того, рекомендується впровадити політику регулярного резервного копіювання даних для забезпечення надійності та можливості відновлення у разі збою.

phpIPAM ідеально підходить для малих і середніх підприємств, які прагнуть автоматизувати управління IP-адресами без значних фінансових витрат. Завдяки своїй простоті, гнучкості та підтримці відкритого коду, ця система є відмінним вибором для організацій, які хочуть оптимізувати свою мережеву інфраструктуру. З правильним налаштуванням та інтеграцією phpIPAM може стати важливим елементом мережевого управління, що забезпечує ефективність, прозорість та зручність у повсякденній роботі.

Щоб забезпечити максимальну ефективність використання phpIPAM, важливо врахувати декілька додаткових аспектів.

Масштабованість і адаптація. Хоча phpIPAM розроблений переважно для малих і середніх підприємств, його функціональність дозволяє використовувати програму і у великих організаціях. Для цього можна налаштувати розподіл бази даних на декілька серверів, що забезпечить швидший доступ до даних навіть за умов великої кількості підмереж. Додатково, завдяки можливості інтеграції через API, phpIPAM може бути включений у більш складні системи управління мережею, що допоможе уникнути необхідності змінювати існуючу інфраструктуру.

Підтримка IPv6. З огляду на те, що багато організацій переходять на IPv6 через обмеження ресурсів IPv4, phpIPAM пропонує зручні інструменти для роботи з великими пулом адрес нового формату. Це дозволяє легко створювати та керувати IPv6-підмережами, розподіляти адреси й забезпечувати їх моніторинг. Для компаній, які працюють у швидкозростаючих технологічних секторах, таких як IoT, підтримка IPv6 є особливо важливою.

Підтримка політик доступу та безпеки. Один із важливих аспектів при впровадженні phpIPAM — це налаштування чітких політик доступу. Впровадження багаторівневого доступу допомагає зменшити ризик помилок через людський фактор, адже користувачі мають доступ лише до тих функцій, які їм необхідні. Наприклад, рядові технічні фахівці можуть мати доступ лише до перегляду та резервування IP-адрес, тоді як адміністратори — до зміни структури підмереж і налаштувань інтеграції з DNS/DHCP.

Автоматизація рутинних задач. Однією з переваг phpIPAM є його здатність автоматизувати рутинні завдання, такі як створення нових підмереж або резервування IP-адрес. Це особливо корисно для організацій, які мають динамічні мережі з великою кількістю змін. Крім того, інтеграція з системами автоматизації, такими як Ansible або Puppet, дозволяє налаштувати додаткові процеси, що ще більше знижує адміністративне навантаження.

Моніторинг і звітність. phpIPAM має інструменти для створення звітів про використання IP-адресного простору, що є корисним для аналізу ефективності використання мережевих ресурсів. Звіти можуть допомогти виявити дублювання IP-адрес, перевантаження певних підмереж або низьке використання ресурсів, що дозволяє краще планувати майбутні зміни в мережі. Завдяки інтеграції з моніторинговими системами, такими як Zabbix, можна автоматизувати створення звітів і швидко реагувати на проблеми.

Регулярне оновлення та резервування даних. Як і для будь-якого іншого програмного забезпечення, регулярні оновлення phpIPAM є важливими для збереження його безпеки та актуальності. Важливо стежити за новими версіями, які випускаються спільнотою, і регулярно оновлювати систему. Крім того, слід налаштувати автоматичне резервне копіювання бази даних та конфігурацій, щоб уникнути втрати даних у разі технічного збою.

Взаємодія зі спільнотою. Як програмне забезпечення з відкритим кодом, phpIPAM активно підтримується спільнотою користувачів і розробників. У разі виникнення проблем або необхідності додаткової функціональності можна звертатися за допомогою до форумів, де користувачі діляться досвідом, або вносити власні пропозиції до вихідного коду. Це забезпечує гнучкість у вирішенні специфічних завдань.

3.2 Пропозиції щодо створення SolarWinds IP Address Manager

SolarWinds IP Address Manager (IPAM) — це потужний інструмент для управління IP-адресами, відомий своєю простотою використання, широкими можливостями інтеграції та розширеним функціоналом моніторингу. Цей продукт розроблений для великих і середніх організацій, які прагнуть отримати централізовану платформу для автоматизації та контролю за мережевими ресурсами. SolarWinds IPAM поєднує зручний інтерфейс із можливостями інтеграції з іншими продуктами SolarWinds, такими як Network Performance Monitor, що забезпечує комплексний підхід до управління інфраструктурою.

SolarWinds IP Address Manager дозволяє компаніям отримати повний контроль над своїм IP-адресним простором завдяки автоматизації та моніторингу. Це особливо важливо для організацій, які мають масштабні мережі з численними підмережами та великим обсягом даних. Простий у використанні веб-інтерфейс допомагає мережевим адміністраторам швидко отримувати доступ до необхідної інформації, відстежувати зміни в реальному часі та ефективно розподіляти IP-адреси. Важливим аспектом є підтримка як IPv4, так і IPv6, що дозволяє організаціям поступово переходити на новий протокол без значних змін у своїй інфраструктурі.

Інтеграція з DNS і DHCP серверами є ще однією ключовою перевагою SolarWinds IPAM. Вона забезпечує автоматичну синхронізацію записів, що мінімізує ризик появи помилок через ручне введення даних. Завдяки цій функції адміністраторам не потрібно окремо контролювати кожен сервер — система самостійно оновлює інформацію та забезпечує її актуальність. Більше того, можливість інтеграції з продуктами SolarWinds, такими як Network Performance Monitor, дозволяє отримувати комплексний огляд всієї інфраструктури, відстежувати продуктивність мережі та реагувати на потенційні проблеми ще до їх виникнення.

Автоматизація рутинних завдань у SolarWinds IPAM дозволяє зменшити навантаження на адміністративний персонал. Наприклад, система може автоматично створювати резерви IP-адрес, налаштовувати підмережі та оновлювати записи DNS/DHCP без втручання адміністратора. Це не лише економить час, але й значно знижує ризик людських помилок. Крім того, SolarWinds IPAM надає розширені функції моніторингу, які дозволяють виявляти конфлікти IP-адрес, слідкувати за використанням адресного простору та отримувати сповіщення у разі виникнення потенційних проблем.

Система також пропонує потужні інструменти звітності, які дозволяють адміністраторам аналізувати використання IP-адресного простору, оцінювати ефективність роботи мережі та планувати її розширення. Звіти можуть бути корисними для проведення аудиту або підготовки до впровадження нових

проектів. Завдяки цьому SolarWinds IPAM допомагає організаціям не лише ефективно керувати своїм адресним простором, але й приймати стратегічні рішення щодо розвитку своєї інфраструктури.

Для організацій, які піклуються про безпеку, SolarWinds IPAM надає важливі функції, такі як контроль доступу, журналювання дій користувачів та інтеграція з рішеннями для кібербезпеки. Адміністратори можуть налаштовувати різні рівні доступу для користувачів, що забезпечує високий рівень захисту даних і мінімізує ризик несанкціонованих змін у системі. Інтеграція з SIEM-рішеннями дозволяє отримувати детальну аналітику про потенційні загрози, що робить SolarWinds IPAM важливим інструментом у забезпеченні мережевої безпеки.

Важливим аспектом є регулярне оновлення та підтримка програмного забезпечення. SolarWinds постійно випускає оновлення, які включають нові функції, виправлення помилок і посилення безпеки. Організаціям слід налаштувати регулярне резервне копіювання бази даних, щоб забезпечити можливість швидкого відновлення даних у разі технічних збоїв або атак.

SolarWinds IP Address Manager є одним із найкращих рішень для організацій, які шукають надійний та функціональний інструмент для управління IP-адресами. Завдяки своїй простоті, широкому функціоналу та можливостям інтеграції, цей продукт дозволяє оптимізувати управління мережею, підвищити ефективність роботи адміністративного персоналу та забезпечити стабільність і безпеку інфраструктури. Його впровадження — це інвестиція, яка забезпечує значну економію часу та ресурсів, одночасно надаючи компаніям гнучкість і впевненість у майбутньому розвитку.

Особливості SolarWinds IPAM

1. **Централізоване управління адресним простором.** SolarWinds IPAM дозволяє адміністратору зручно керувати IPv4- і IPv6-адресами, створювати підмережі, резервувати IP-адреси та відстежувати їх використання. Програмне забезпечення забезпечує точну візуалізацію всієї IP-інфраструктури організації, що допомагає швидко знаходити проблеми та оптимізувати роботу мережі.

2. Інтеграція з DNS і DHCP серверами. Інструмент підтримує глибоку інтеграцію з DNS і DHCP серверами, такими як Microsoft, Cisco та BIND. Це дозволяє автоматично синхронізувати записи та забезпечує повний контроль над змінами в мережі, мінімізуючи ризик помилок.

3. Розширені можливості моніторингу. SolarWinds IPAM пропонує автоматизований моніторинг використання IP-адресного простору. Адміністратор отримує сповіщення у разі конфліктів IP-адрес, вичерпання доступних адрес у підмережі або інших проблем, що дозволяє проактивно реагувати на загрози.

4. Легкість використання. Веб-інтерфейс SolarWinds IPAM є інтуїтивно зрозумілим, що робить цей інструмент доступним навіть для користувачів із мінімальним досвідом. Функції пошуку, фільтрації та групування адрес дозволяють швидко знайти потрібні дані.

5. Автоматизація рутинних задач. SolarWinds IPAM автоматизує такі завдання, як створення підмереж, управління резервами IP-адрес і оновлення записів DNS/DHCP. Це значно скорочує адміністративне навантаження та знижує ризик помилок через людський фактор.

6. Інтеграція з іншими продуктами SolarWinds. Однією з головних переваг є інтеграція з іншими інструментами SolarWinds, такими як Network Performance Monitor і Security Event Manager. Це дозволяє створити єдину екосистему для моніторингу, аналізу та забезпечення безпеки мережі.

Етапи впровадження SolarWinds IPAM

1. Аналіз потреб організації

Перед впровадженням необхідно оцінити поточний стан IP-інфраструктури компанії: кількість підмереж, рівень використання IPv4 та IPv6, наявність DNS/DHCP серверів і потребу в інтеграції з іншими інструментами.

2. Підготовка середовища

SolarWinds IPAM потребує виділеного сервера або віртуальної машини для встановлення. Важливо переконатися, що сервер відповідає системним вимогам, включаючи обсяг оперативної пам'яті, дискового простору та підтримку ОС.

3. Встановлення та налаштування

Інсталяція SolarWinds IPAM проходить через стандартний майстер налаштування, який допомагає швидко підготувати систему до роботи. На цьому етапі необхідно підключити сервери DNS і DHCP, налаштувати параметри моніторингу та створити адміністративні облікові записи.

4. Інтеграція з іншими системами

Якщо організація вже використовує продукти SolarWinds, такі як Network Performance Monitor або Security Event Manager, їх можна інтегрувати з IPAM для отримання централізованого доступу до даних і розширення функціоналу.

5. Тестування системи

Проведіть тестове використання SolarWinds IPAM, щоб перевірити коректність налаштувань, точність моніторингу та відповідність отриманих даних реальному стану мережі.

6. Навчання персоналу

Забезпечте базове навчання для адміністраторів, які будуть працювати з системою. Це дозволить їм зрозуміти основні функції, такі як створення підмереж, моніторинг конфліктів адрес і автоматизація рутинних завдань.

7. Експлуатація та оновлення

Регулярно оновлюйте програмне забезпечення, щоб отримувати доступ до нових функцій і усунення можливих вразливостей. Також налаштуйте регулярне резервне копіювання бази даних для запобігання втраті даних.

Рекомендації для ефективного використання SolarWinds IPAM

- Використовуйте інструменти автоматизації для регулярного оновлення DNS/DHCP записів і видалення застарілих адрес.
- Впровадьте регулярний аудит IP-адресного простору за допомогою функцій звітності SolarWinds IPAM.
- Налаштуйте сповіщення для проактивного реагування на конфлікти IP-адрес або вичерпання адресного простору.
- Інтегруйте IPAM із SIEM-рішеннями для покращення моніторингу мережевої безпеки.

- Періодично переглядайте використання підмереж, щоб забезпечити їх оптимальне використання.

3.3 Пропозиції щодо інтеграції Infoblox IPAM

Infoblox IPAM — це потужне рішення для управління IP-адресами, яке відзначається глибокою інтеграцією з DNS і DHCP серверами, а також широким спектром функцій для забезпечення мережевої безпеки. Цей інструмент розроблений для середніх та великих організацій, які потребують високого рівня автоматизації, надійності та масштабованості. Infoblox забезпечує централізоване управління IP-адресами з можливістю інтеграції з DNS і DHCP серверами, що дозволяє автоматично синхронізувати записи та відстежувати їх зміни в реальному часі. Це усуває потребу в ручному налаштуванні, мінімізує ризик помилок і покращує продуктивність мережі. Наприклад, якщо IP-адреса виділяється DHCP-сервером, Infoblox автоматично створює відповідний запис у DNS.

Infoblox також пропонує інтеграцію із SIEM-рішеннями для розширеного моніторингу мережі та аналізу загроз. Якщо певна IP-адреса використовується для підозрілої активності, система може автоматично заблокувати її або перенаправити в карантинну зону, що знижує ризик розповсюдження загрози по мережі. Крім того, Infoblox IPAM підтримує інтеграцію з хмарними платформами, такими як AWS, Azure і Google Cloud, що дозволяє централізовано керувати адресним простором у гібридних і мультихмарних середовищах. Система автоматично резервує адреси для нових віртуальних машин і синхронізує ці дані з локальними серверами DNS/DHCP.

Завдяки підтримці LDAP і Active Directory Infoblox дозволяє налаштовувати контроль доступу до системи на основі ролей. Це забезпечує високий рівень безпеки, оскільки лише авторизовані користувачі можуть вносити зміни в налаштування адресного простору. Крім того, Infoblox надає потужний API, який дозволяє інтегрувати систему з іншими мережевими інструментами, такими як

системи автоматизації (Ansible, Puppet) або моніторингові рішення (Zabbix, Nagios). Це дає змогу автоматизувати складні завдання, наприклад, створення підмереж або розподіл IP-адрес для нових пристроїв.

Впровадження Infoblox IPAM починається з аудиту інфраструктури, щоб оцінити поточний стан DNS/DHCP серверів, використання IP-адресного простору та потребу в автоматизації. Далі потрібно підготувати сервери та мережеві компоненти відповідно до вимог Infoblox. Після встановлення налаштовується інтеграція з DNS і DHCP для автоматизації створення записів і резервування адрес. Контроль доступу налаштовується через LDAP або Active Directory, а для забезпечення безпеки вводяться ролі користувачів. Персонал проходить тренінги для ефективного використання функцій автоматизації та безпеки. Систему слід регулярно оновлювати, щоб підтримувати її актуальність і безпеку.

Infoblox IPAM є потужним інструментом, який забезпечує автоматизацію, безпеку та ефективне управління IP-адресним простором. Його інтеграція з DNS/DHCP серверами, хмарними платформами та засобами кібербезпеки дозволяє створити надійну, масштабовану та прозору мережеву інфраструктуру. Це рішення допомагає організаціям зменшити ризики, підвищити продуктивність і оптимізувати управління мережею, що робить Infoblox IPAM ідеальним вибором для сучасних корпоративних середовищ.

Інтеграція Infoblox IPAM також сприяє покращенню аналітики та звітності, що є критично важливим для управління великими мережами. Система дозволяє створювати деталізовані звіти про використання IP-адресного простору, ефективність підмереж та їхню завантаженість. Такі звіти можуть бути використані для виявлення дублювання адрес, аналізу перевантажених сегментів мережі або оцінки ефективності резервування IP-адрес. Крім того, прогнозування потреб у підмережах і адресах на основі попередніх даних допомагає краще планувати розширення мережі та уникати критичних ситуацій із вичерпанням ресурсів.

Infoblox також надає засоби для забезпечення відповідності стандартам і регуляторним вимогам, таким як GDPR, ISO/IEC 27001 та інші локальні норми.

Це включає автоматичне ведення журналів змін, які відображають дії користувачів у системі, і можливість проводити аудит мережевої інфраструктури. Такий підхід не лише спрощує підготовку до перевірок регуляторів, але й забезпечує високий рівень прозорості та безпеки.

Система також здатна полегшити процес переходу організацій на IPv6, який стає дедалі актуальнішим через обмеження IPv4. Infoblox підтримує автоматичне створення та керування великими пулом IPv6-адрес, забезпечуючи зручність для мережевих адміністраторів. Завдяки інтеграції з хмарними платформами та автоматизації управління адресами, організації можуть без зайвих складнощів адаптувати свої інфраструктури до сучасних вимог.

Ще одним важливим аспектом є масштабованість Infoblox IPAM. Система розроблена для роботи в розподілених середовищах, забезпечуючи централізоване управління навіть для великих організацій із численними офісами та віддаленими підрозділами. Infoblox дозволяє об'єднати локальну та хмарну інфраструктури, створюючи єдину екосистему для управління IP-адресним простором.

Для ефективного використання Infoblox IPAM організаціям також рекомендується впроваджувати регулярні оновлення системи, які додають нові функції, усувають виявлені вразливості та покращують інтеграцію з іншими інструментами. Резервне копіювання бази даних є важливим кроком для захисту даних та забезпечення безперебійної роботи у випадку збою або кібератаки

3.4 Пропозиції щодо реалізації рішення Netbox та інтеграції з суміжними продуктами

NetBox — це сучасний інструмент для управління IP-адресами (IPAM) та документування центрів обробки даних (DCIM), який надає можливості для централізованого управління мережевою інфраструктурою. Впровадження NetBox починається з аналізу вимог, що включає оцінку поточної інфраструктури, визначення потреб управління IP-адресами, пристроями та іншими компонентами,

а також аналіз суміжних продуктів для інтеграції. Після цього відбувається розгортання системи, встановлення на сервер локально або в хмарі, налаштування базової конфігурації та перенесення існуючих даних. Після налаштування проводиться навчання персоналу для ефективної роботи з системою. NetBox можна інтегрувати з іншими продуктами, такими як системи моніторингу (наприклад, Zabbix, Nagios, Prometheus), де NetBox виступає джерелом даних про пристрої, IP-адреси та мережеві з'єднання. Також можлива інтеграція з CMDB, наприклад, ServiceNow, для синхронізації інформації про конфігурації інфраструктури. Інструменти автоматизації, такі як Ansible та Terraform, можуть використовувати NetBox як джерело правдивих даних, що дозволяє автоматизувати процеси управління мережею. NetBox також підтримує інтеграцію з DNS і DHCP-сервісами для автоматизації записів у мережі та інтеграцію з системами безпеки, такими як SIEM, для відстеження змін у мережевій інфраструктурі. Система пропонує можливості для розширення функціоналу за допомогою плагінів, webhook та API, що відкриває широкий спектр сценаріїв автоматизації. Впровадження та інтеграція NetBox дозволяють централізувати управління інфраструктурою, автоматизувати рутинні процеси, знижувати ризики помилок, забезпечувати актуальність даних та покращувати прозорість і контрольованість мережевої екосистеми.

Завдяки своїм широким можливостям, NetBox забезпечує ефективність у плануванні та документуванні мережевої інфраструктури, що є критично важливим для середніх та великих компаній. Наприклад, інтеграція з системами моніторингу дозволяє автоматично оновлювати конфігурації та швидше реагувати на інциденти. Використовуючи NetBox як джерело правдивих даних, ІТ-команди можуть генерувати конфігурації мережевих пристроїв для автоматизації розгортання та підтримки інфраструктури.

Крім того, інтеграція з DNS і DHCP-сервісами спрощує управління адресним простором, що особливо важливо для компаній із великими мережами, де IP-адреси динамічно призначаються і змінюються. Завдяки інтеграції з SIEM-

системами, NetBox допомагає в управлінні безпекою, дозволяючи фіксувати зміни в інфраструктурі та аналізувати їх для запобігання потенційним загрозам.

Використання API в NetBox відкриває можливості для інтеграції з будь-якими суміжними продуктами, що робить цю платформу надзвичайно гнучкою. Наприклад, через API можна синхронізувати дані з іншими інструментами управління, такими як системи керування проектами або платформи для обробки запитів користувачів.

NetBox також дозволяє створювати спеціалізовані плагіни для вирішення конкретних завдань, які можуть виникати у різних бізнес-кейсах. Це робить систему адаптивною для використання в будь-якій галузі, включаючи телекомунікації, фінансові сервіси, освіту та медицину.

Однією з ключових переваг NetBox є його здатність зберігати всі дані в одному місці, що значно спрощує управління складними інфраструктурами. Завдяки деталізованій документації, як фізичної, так і логічної структури мережі, адміністратори отримують повний контроль над усіма процесами, що відбуваються в інфраструктурі, включаючи зміну обладнання, оновлення програмного забезпечення або оптимізацію мережевого трафіку.

NetBox забезпечує централізоване управління, яке стає критичним фактором для масштабованих середовищ, де кількість пристроїв, підмереж та з'єднань може досягати тисяч або навіть більше. Наприклад, у великих корпоративних мережах автоматизоване керування IP-простором допомагає уникнути помилок у призначенні адрес, зменшуючи кількість конфліктів IP та дублювання адрес. Це особливо важливо для підприємств, які працюють у швидко змінюваних середовищах, таких як хмарні сервіси або телекомунікаційні компанії.

Інтеграція NetBox із системами автоматизації, такими як Ansible або Terraform, дає змогу прискорити процес впровадження нових пристроїв і зменшити кількість ручної роботи. Наприклад, конфігурації для маршрутизаторів або комутаторів можуть генеруватися автоматично на основі даних, збережених у

NetBox. Це не лише знижує ймовірність людської помилки, але й суттєво прискорює процес розгортання нових мережевих сегментів.

Для підприємств, які активно використовують хмарні сервіси, NetBox може виступати джерелом правдивих даних для управління ресурсами у гібридних або мультихмарних середовищах. Інструмент дозволяє документувати з'єднання між локальною інфраструктурою та хмарними ресурсами, забезпечуючи прозорість і контроль над усією інфраструктурою. Крім того, через API NetBox можна інтегрувати з інструментами управління хмарними середовищами, такими як AWS, Azure або Google Cloud.

Однією з важливих функцій є підтримка вебхуків, які дозволяють налаштовувати автоматичні сповіщення про зміни в інфраструктурі. Це може бути корисно для інтеграції з DevOps-інструментами, такими як Jenkins або GitLab CI/CD, для автоматизації робочих процесів, пов'язаних з розгортанням або змінами у мережевій інфраструктурі.

NetBox також надає детальні засоби для керування стійками (rack management), включаючи розташування пристроїв у стійці, їхню висоту (U), енергоспоживання та з'єднання. Це спрощує управління фізичними ресурсами в дата-центрах, особливо в умовах обмеженого простору або потреби у впорядкуванні енергоспоживання.

Крім технічних переваг, NetBox сприяє підвищенню ефективності командної роботи. Завдяки ролям користувачів і деталізованим правам доступу, різні відділи можуть працювати з однією базою даних, маючи доступ лише до необхідної їм інформації. Наприклад, мережеві адміністратори можуть документувати з'єднання та пристрої, а команда безпеки — перевіряти відповідність інфраструктури вимогам безпеки.

Загалом, NetBox є надзвичайно універсальним і гнучким рішенням, яке підходить як для невеликих організацій, які бажають впорядкувати свою інфраструктуру, так і для великих корпорацій із складними мережевими середовищами. Його можливості розширення та інтеграції роблять його важливим компонентом сучасної ІТ-екосистеми, сприяючи підвищенню продуктивності,

прозорості та безпеки в управлінні інфраструктурою практичних кейсів використання NetBox для управління мережевою інфраструктурою та інтеграції з іншими інструментами:

1. Автоматизація управління IP-адресами у великій компанії

Компанія з декількома офісами та дата-центрами використовує NetBox для централізованого управління IP-адресним простором. Раніше адміністратори вели облік IP-адрес у таблицях Excel, що призводило до частих конфліктів адрес та помилок при документуванні. Впровадивши NetBox, компанія отримала:

- Чітке документування підмереж, використаних та вільних IP-адрес.
- Автоматичне створення записів для нових підмереж через API.
- Синхронізацію з DHCP-сервісами для призначення IP-адрес новим пристроям.

Результат: скорочення часу на управління адресним простором на 30%, зменшення кількості конфліктів IP.

2. Інтеграція з системою моніторингу Zabbix

Мережевий відділ інтегрував NetBox із Zabbix для автоматичного оновлення конфігурацій моніторингу. NetBox виступає джерелом правдивих даних, з якого Zabbix отримує актуальну інформацію про:

- IP-адреси пристроїв.
- Типи пристроїв (сервери, маршрутизатори, комутатори).
- Локації (дата-центри, офіси, стійки). Завдяки інтеграції всі нові пристрої автоматично додаються до моніторингу Zabbix після їх внесення до NetBox.

Результат: економія часу на ручне оновлення конфігурацій у Zabbix, оперативне додавання нових пристроїв до моніторингу.

3. Автоматизація розгортання мережі за допомогою Ansible

Провайдер інтернет-послуг використовує NetBox як джерело конфігурацій для автоматизації налаштування мережевих пристроїв. За допомогою Ansible:

- З NetBox отримуються дані про підключення пристроїв, IP-адреси, VLAN.
- Автоматично генеруються конфігураційні файли для маршрутизаторів і комутаторів.
- Нові пристрої розгортаються автоматично, без ручного втручання.

Результат: скорочення часу на розгортання нових мережевих сегментів з кількох годин до 15-20 хвилин.

4. Документування дата-центру

Хостингова компанія використовує NetBox для управління фізичною інфраструктурою дата-центру:

- Зберігає інформацію про стійки, пристрої в них, їх висоту (U) та енергоспоживання.
- Документує всі фізичні з'єднання між пристроями, включаючи патч-корди.
- Відстежує використання простору у стійках та планує розширення.

Результат: швидкий доступ до актуальної інформації про розташування пристроїв, оптимізація використання простору та енергоспоживання.

5. Інтеграція з SIEM-системою

Фінансова компанія інтегрувала NetBox із SIEM-системою Splunk для аналізу змін у мережевій інфраструктурі. NetBox передає дані про:

- Додавання нових пристроїв.
- Зміни у підключеннях.
- Видалення старих пристроїв. Ці дані використовуються для автоматичного аналізу безпеки та виявлення потенційних загроз.

Результат: підвищення безпеки мережі завдяки оперативному аналізу змін, автоматичне створення звітів для відділу безпеки.

6. Управління мультихмарною інфраструктурою

ІТ-компанія, що використовує AWS та Azure для розгортання своїх сервісів, за допомогою NetBox документує:

- З'єднання між локальними дата-центрами та хмарними ресурсами.
- IP-адреси хмарних інтерфейсів.
- Розподіл підмереж між різними середовищами. Інтеграція з Terraform дозволяє автоматизувати налаштування хмарних ресурсів на основі даних із NetBox.

Результат: покращений контроль за мультихмарною інфраструктурою, скорочення часу на створення нових середовищ у хмарі.

7. Керування VLAN та розподіл портів

Велика університетська мережа використовує NetBox для управління VLAN і портами комутаторів. Всі дані про розподіл VLAN, призначення портів і прив'язку до пристроїв документуються в системі. Автоматизація з використанням NetBox API допомагає:

- Призначати нові VLAN автоматично.
- Документувати зміни у портових конфігураціях.
- Забезпечувати відповідність стандартам безпеки.

Результат: зменшення часу на обслуговування мережі, забезпечення точного документування конфігурацій.

3.5 Рекомендації щодо впровадження системи керування IP-адресами NetBox

Для успішного впровадження системи керування IP-адресами NetBox у корпоративну мережу слід врахувати низку важливих рекомендацій. Насамперед необхідно провести аналіз потреб організації, з'ясувавши кількість активів, які потребують управління, а також рівень складності мережі. Важливо визначити, які функції системи будуть найбільш затребуваними, наприклад, автоматизація процесів, інтеграція з існуючими інструментами, контроль доступу чи створення детальної документації мережі. Наступним кроком має стати оцінка поточного стану мережі. Для цього слід провести аудит існуючої інфраструктури, включаючи IP-адреси, підмережі, DHCP-сервери та DNS-системи. Особливу увагу

потрібно приділити незадокументованим ділянкам мережі, які можуть створити труднощі під час впровадження.

Важливим етапом є розробка детального плану розгортання. У цьому плані слід чітко визначити етапи роботи, встановити пріоритети, виділити відповідальних осіб та розподілити ресурси, включаючи сервери, час команди та фінансові витрати. Важливо правильно вибрати апаратне та програмне забезпечення. NetBox зазвичай розгортається на серверах або віртуальних машинах, тому слід забезпечити достатню потужність обраного обладнання та сумісність з операційною системою. Для полегшення налаштувань рекомендується використовувати сучасні рішення, такі як Docker. Необхідно також забезпечити високий рівень безпеки, адже система керування IP-адресами є критично важливою для корпоративної мережі. Це включає налаштування прав доступу для користувачів, використання шифрованих з'єднань, регулярне оновлення програмного забезпечення та створення резервних копій конфігурацій.

Навчання команди, яка працюватиме із системою, також є важливим кроком. Це забезпечить ефективне використання функціоналу NetBox. У процес навчання слід включити основи роботи з інтерфейсом, розуміння принципів автоматизації та методи створення документації мережі. Для підвищення ефективності варто розглянути можливість інтеграції NetBox з іншими системами, такими як DNS-сервери, DHCP, системи моніторингу мережі та інструменти автоматизації, наприклад Ansible або Puppet. Перед впровадженням системи в продуктивне середовище слід провести її тестування на окремій тестовій мережі. Це дозволить виявити потенційні проблеми, оцінити стабільність роботи та внести необхідні зміни.

Важливо впроваджувати NetBox поетапно, починаючи з окремих сегментів мережі. Такий підхід допоможе знизити ризики та спростити виявлення недоліків. Після завершення впровадження необхідно оцінити його ефективність, аналізуючи, наскільки спростилося управління IP-адресами, чи зменшилася кількість помилок у документації та наскільки зручним є користування системою для співробітників. Нарешті, слід розробити план підтримки та оновлення

системи, що включає регулярний моніторинг її стану, застосування оновлень та, за потреби, розширення функціоналу.

Після успішного впровадження NetBox важливо приділити увагу постійному вдосконаленню та адаптації системи до змінних потреб мережі. Регулярне оновлення програмного забезпечення є ключовим для забезпечення стабільності роботи та захисту від можливих вразливостей. Слід також постійно стежити за оновленнями від розробників, які можуть містити нові функції або виправлення помилок.

Одним із важливих аспектів подальшого використання NetBox є адаптація системи до росту інфраструктури. У разі розширення корпоративної мережі слід попередньо оцінювати можливість інтеграції нових сегментів або пристроїв до існуючої системи управління. Для цього рекомендується застосовувати функціонал автоматизації, наприклад, API NetBox, що дозволяє інтегрувати систему з іншими корпоративними інструментами. Така автоматизація може значно спростити процес управління великими мережами, а також зменшити кількість рутинних завдань.

Особливу увагу варто приділити створенню та підтримці актуальної документації. Однією з ключових переваг NetBox є можливість генерації деталізованих звітів про стан мережі, які можуть бути використані для аналізу, планування змін або усунення неполадок. Регулярне оновлення цих даних сприятиме забезпеченню точності документації та дозволить уникнути помилок у майбутньому.

Для покращення роботи з системою рекомендується проводити періодичні тренінги для співробітників. Це дозволить їм краще ознайомитися з новими функціями NetBox, а також вдосконалити свої навички роботи з мережею. Крім того, у разі появи нових співробітників такі тренінги допоможуть швидше адаптуватися до використання системи.

Окремо варто звернути увагу на розробку стратегії резервного копіювання. Оскільки дані, які зберігаються у NetBox, є критично важливими, необхідно забезпечити регулярне створення резервних копій бази даних. Це дозволить

оперативно відновити інформацію у разі збоїв, технічних проблем або інших непередбачуваних ситуацій.

У процесі експлуатації системи слід періодично проводити ревізії конфігурацій, визначаючи слабкі місця або застарілі записи, які можуть створювати ризики для роботи мережі. Також важливо інтегрувати NetBox із засобами моніторингу, щоб оперативно отримувати інформацію про зміни у мережі та забезпечувати її актуальність.

Таким чином, впровадження та подальше використання NetBox вимагає системного підходу, який включає початкове налаштування, навчання користувачів, забезпечення безпеки, інтеграцію з іншими інструментами та регулярне обслуговування. Виконання цих рекомендацій забезпечить надійне управління IP-адресами у корпоративній мережі, оптимізацію роботи команди та зменшення операційних ризиків.

Крім регулярного обслуговування системи, важливим аспектом є створення стратегії розширення функціоналу NetBox відповідно до зростаючих потреб організації. Наприклад, якщо у майбутньому планується впровадження нових технологій чи розширення мережі, варто заздалегідь вивчити можливості NetBox щодо інтеграції з такими системами. Використання плагінів, які підтримує NetBox, дозволяє розширювати його функціонал без значних змін основного коду. Це особливо актуально для великих організацій, де існує потреба в інтеграції різноманітних інструментів управління та моніторингу.

Ще одним важливим напрямом є вдосконалення процесів автоматизації. Використання API NetBox відкриває широкі можливості для розробки скриптів, які автоматизують рутинні задачі, такі як додавання нових IP-адрес, налаштування VLAN або моніторинг змін у мережевій інфраструктурі. Для команд DevOps це може стати ключовим елементом в оптимізації процесів управління мережею.

З метою підтримки високого рівня надійності роботи системи доцільно впроваджувати регулярне тестування її продуктивності. Це дозволить виявити потенційні вузькі місця, особливо в умовах високого навантаження. Результати

такого тестування можуть бути використані для масштабування серверного обладнання або оптимізації конфігурацій.

Крім того, важливою частиною є розробка політик безпеки для роботи з NetBox. Наприклад, впровадження багаторівневого доступу, де кожен користувач матиме права відповідно до своїх функціональних обов'язків, дозволить зменшити ризик помилок або зловмисного втручання. Також варто розглянути використання механізмів багатофакторної аутентифікації для підвищення захищеності доступу.

Управління змінами також є критично важливим для ефективного використання NetBox. Для цього рекомендується розробити стандартизований процес внесення змін до конфігурації, який включає попереднє тестування, оцінку впливу на систему та затвердження змін відповідальними особами. Це дозволить уникнути збоїв і забезпечити стабільну роботу мережі.

Не менш важливим є створення системи зворотного зв'язку від користувачів NetBox. Співробітники, які працюють із системою щодня, можуть надавати цінну інформацію про її сильні та слабкі сторони. Збір таких відгуків допоможе впроваджувати покращення, які підвищать загальну ефективність використання системи.

Нарешті, для довготривалого успіху впровадження NetBox варто розглядати можливості його інтеграції в загальну ІТ-стратегію компанії. Наприклад, використання аналітичних даних з NetBox для стратегічного планування розширення мережі або оптимізації витрат на її обслуговування може значно підвищити цінність системи для бізнесу. Це також допоможе компанії краще адаптуватися до змін у технологічному середовищі та залишатися конкурентоспроможною.

3.6 Рекомендації щодо розгортання засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі Netbox

Розгортання NetBox як засобу керування IP-адресами є багатоступеневим процесом, який потребує чіткого дотримання етапів та врахування специфіки корпоративної мережі. Успішне впровадження цієї системи залежить від належної підготовки, налаштування інфраструктури та адаптації до потреб організації.

Крок 1: Підготовка середовища

Увійдіть до vSphere Web Client.

Увійдіть до платформи vSphere за допомогою адміністративного облікового запису як це показано на (рис.3.1).

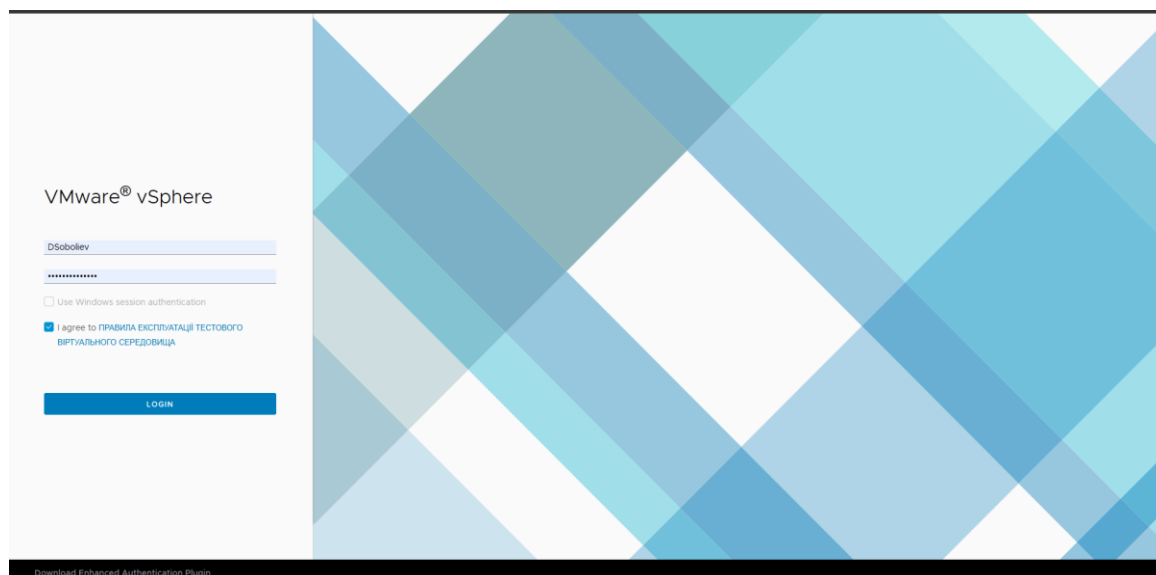

Рисунок 3.1 – Вхід до платформи vSphere [32]

У меню vSphere оберіть опцію "Create/Register VM". Виберіть "Create a new virtual machine". Заповніть поля для імені машини, вкажіть сумісність із версією ESXi та оберіть тип гостьової операційної системи як "Linux".

На рисунках 3.2-3.5 показано етапи створення нової віртуальної машини, з вибором збегірання ресурсів, вибором типу ОС та віртуалізації.

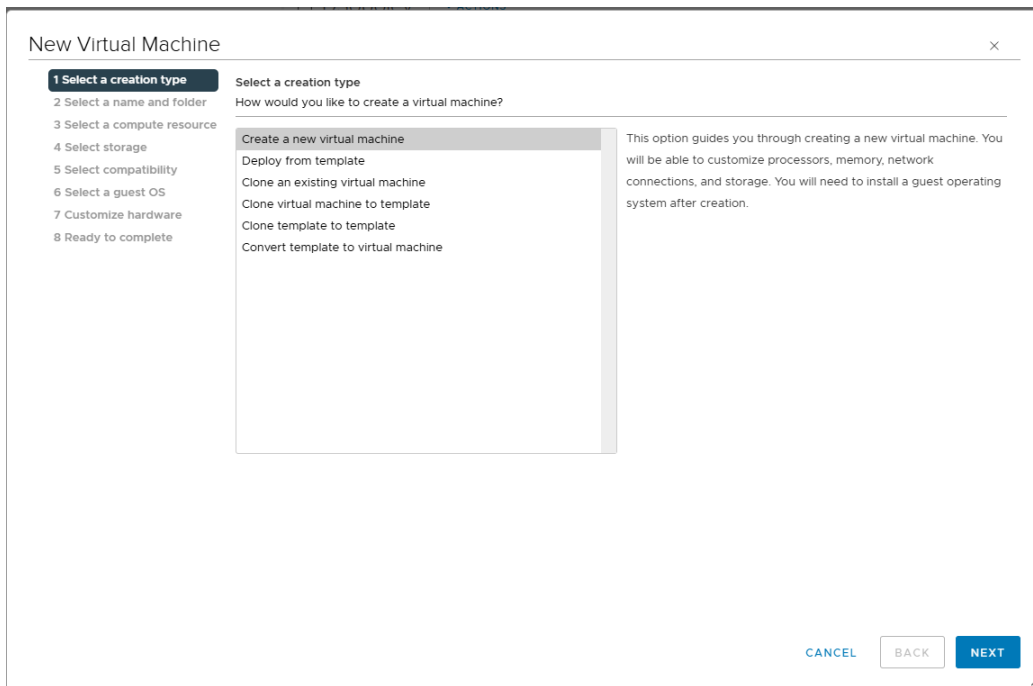

Рисунок 3.2 – Вибір типу створення нової VM [32]

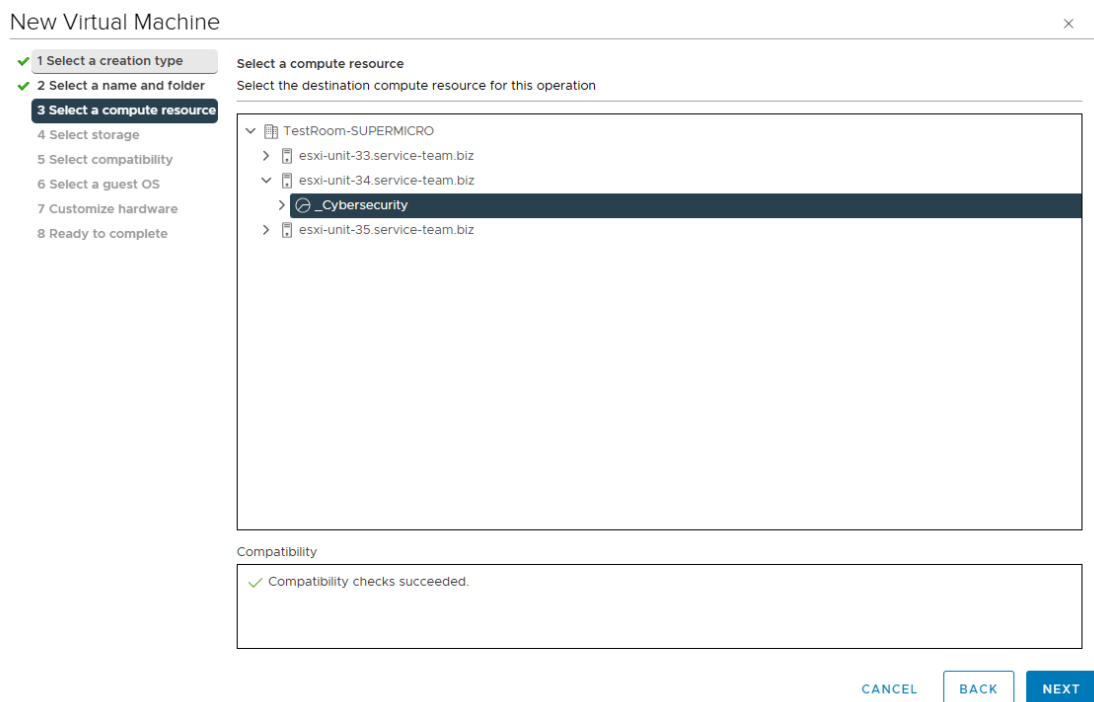

Рисунок 3.3 – Пункт вибору ресурсів для зберігання VM[32]

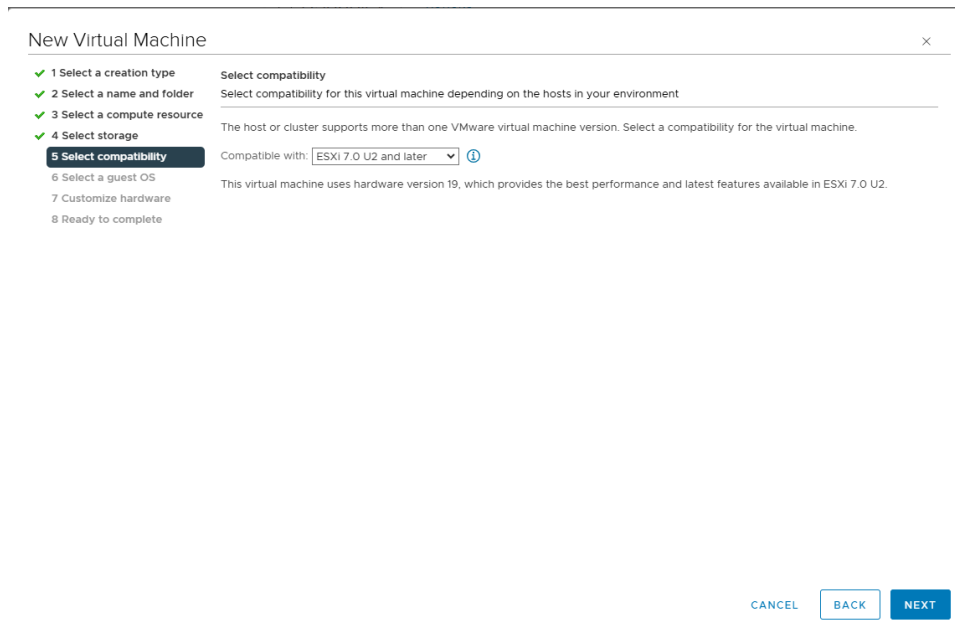

Рисунок 3.4 – Вибір типу віртуалізації[32]

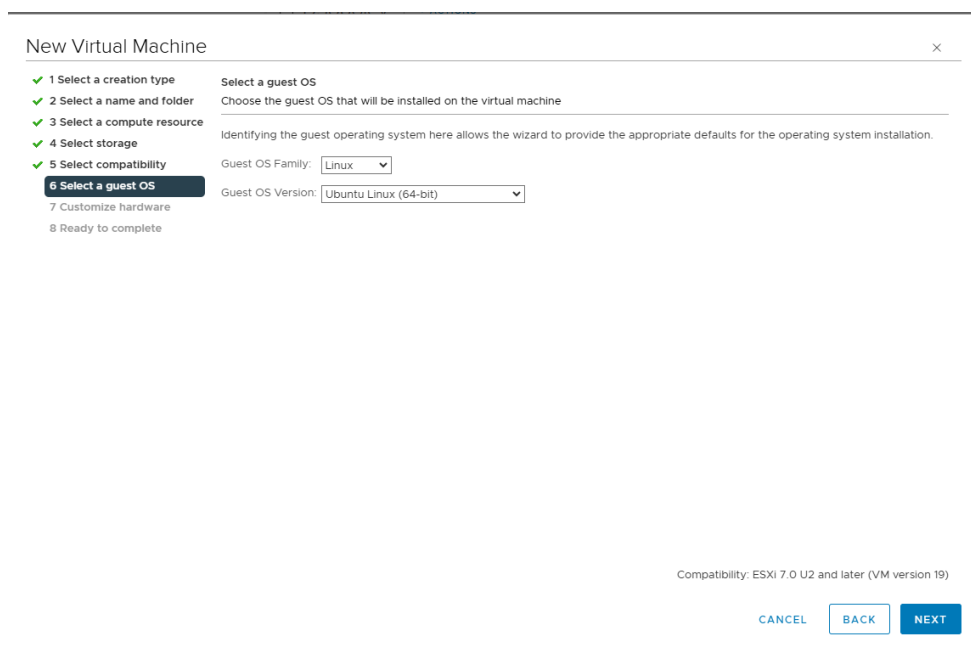

Рисунок 3.5 – Вибір типу ОС системи. [32]

Наступний крок це ресурси для віртуальної машини.

Потрібно призначити ресурси:

Процесори: 2 або більше.

Оперативна пам'ять: не менше 4 ГБ.

Дисковий простір: 40 ГБ або більше.

Параметри які я назначив для серверу позначени на рисунку 3.6.

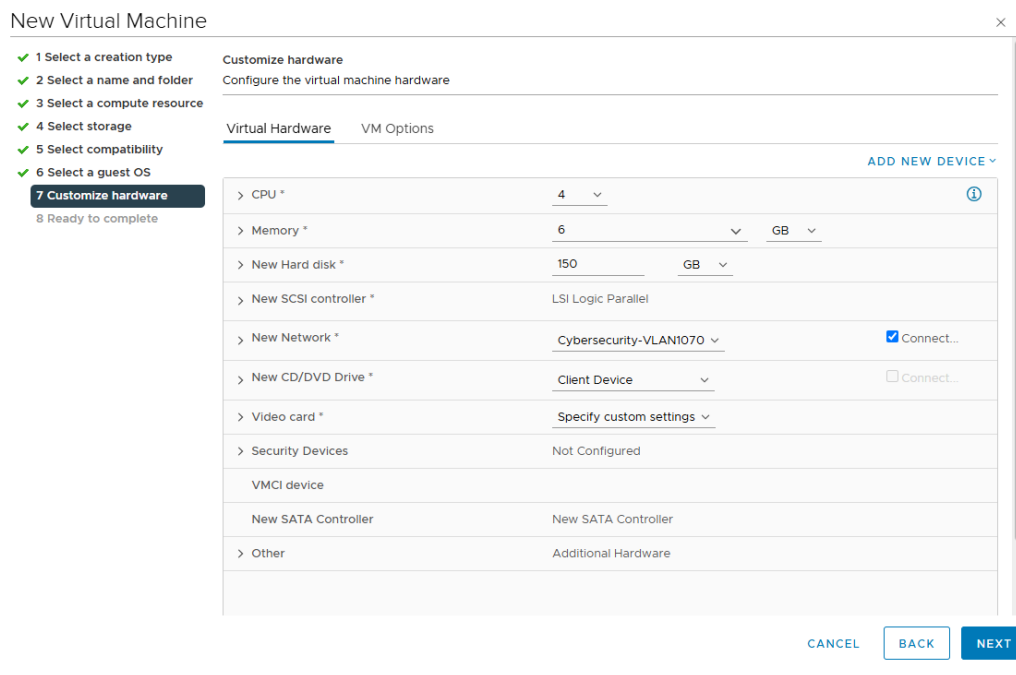

Рисунок 3.6 – Апаратні параметри системи. [32]

Після налаштування всіх параметрів ми натискаємо Next та підтверджуємо задану конфігурацію і як на рисунку 3.7 VM відобразиться в загальному каталозі.

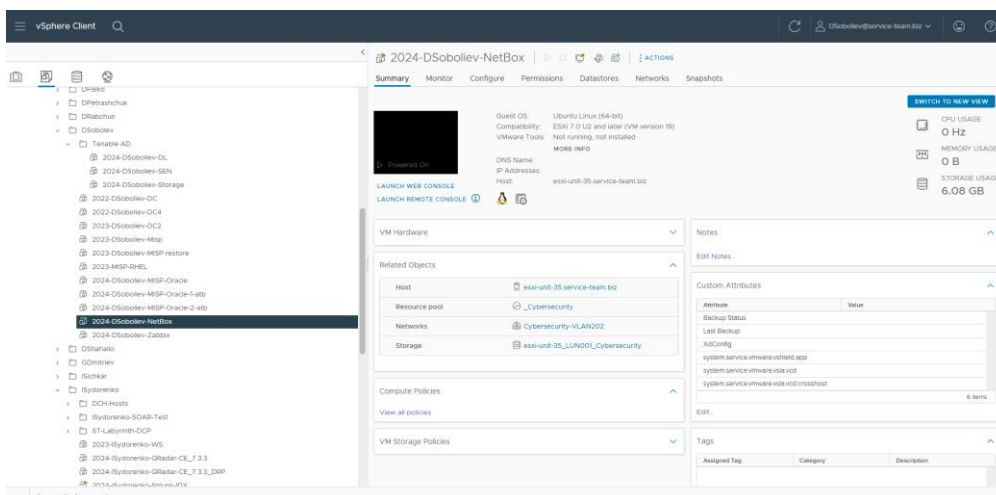

Рисунок 3.7 – Вид VM в каталозі. [32]

Завантажте ISO-образ Ubuntu.

Перейдіть на офіційний сайт Ubuntu та завантажте образ серверної версії (рекомендується LTS) як це показано на рисунку 3.8.

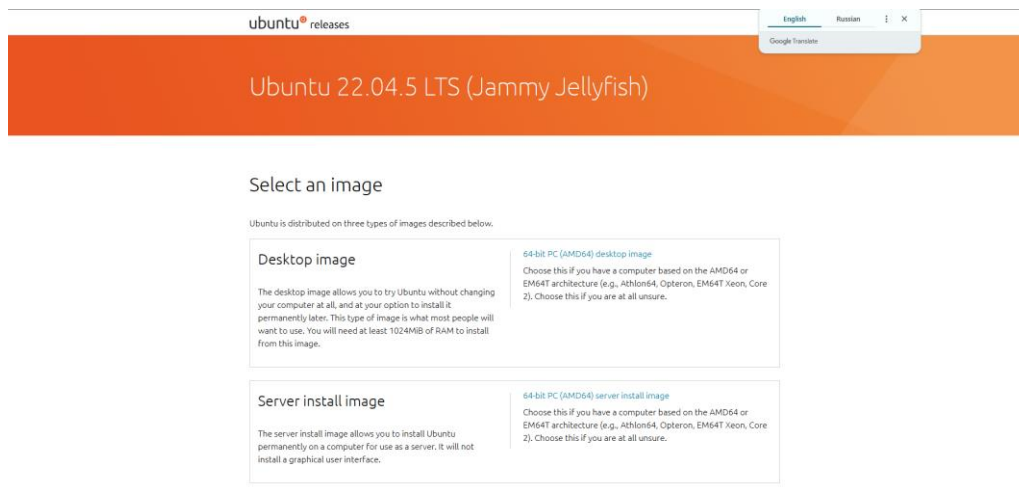

Рисунок 3.8 – Завантаження Ubuntu. [32]

Підключіть ISO до віртуальної машини як на рисунку 3.9.

Виберіть створену віртуальну машину у vSphere, натисніть "Edit settings", додайте диск із завантаженням ISO.

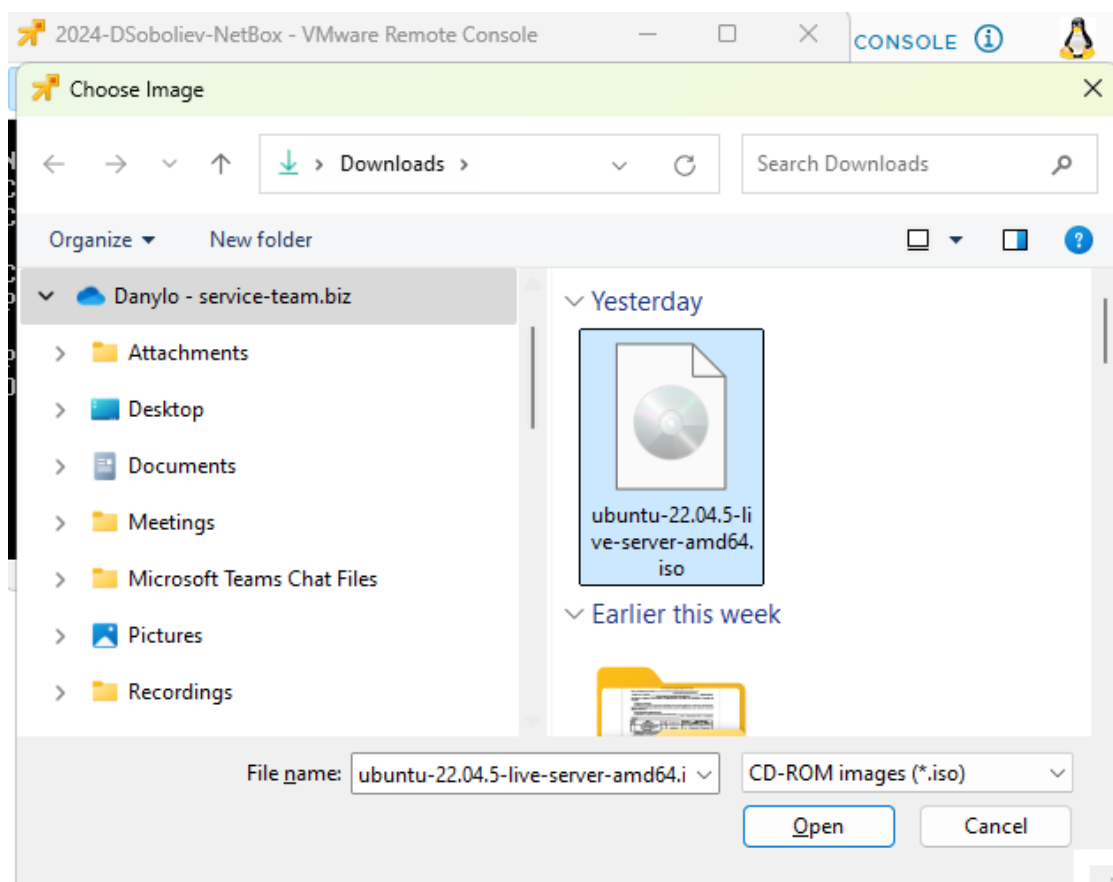

Рисунок 3.9 – Підключення ISO системи до VM[32]

Крок 2: Встановлення Ubuntu на віртуальну машину

Запустіть віртуальну машину.

У меню віртуальних машин натисніть "Power On" для створеної машини.

Місце для скриншота: Вікно запуску віртуальної машини.

Інсталюйте Ubuntu.

Після завантаження ISO оберіть параметри для встановлення як на рисунку 3.10:

Мова: English.

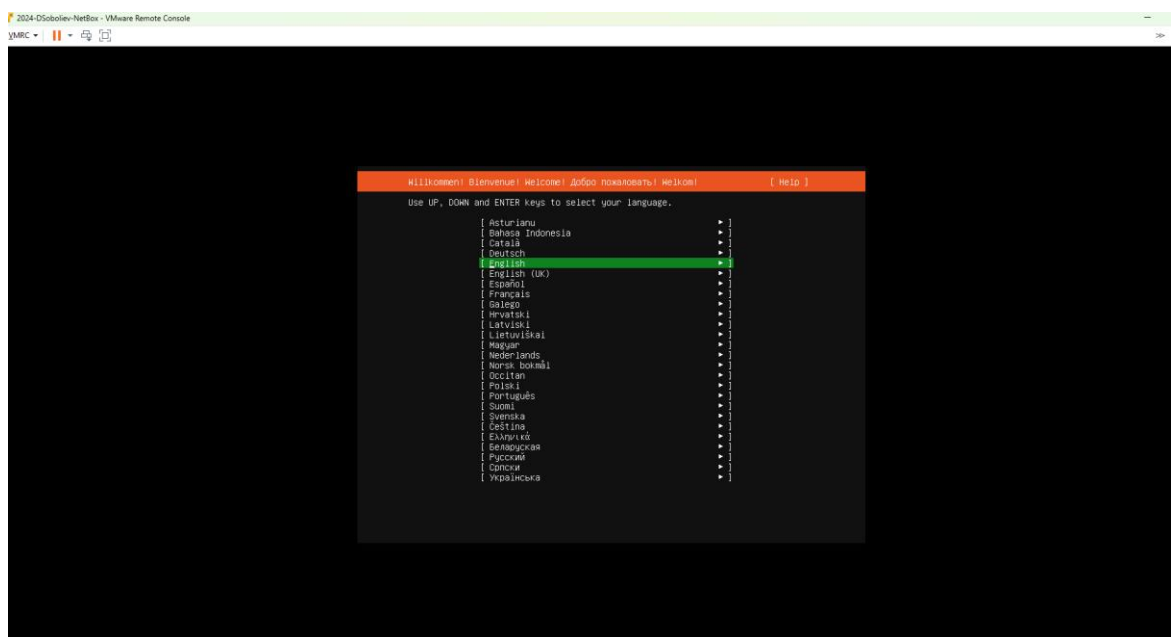

Рисунок 3.10 – Вибір мови системи. [32]

Наступним кроком потрібно вибрати мінімальним тип інсталяції як на рисунку 3.11.

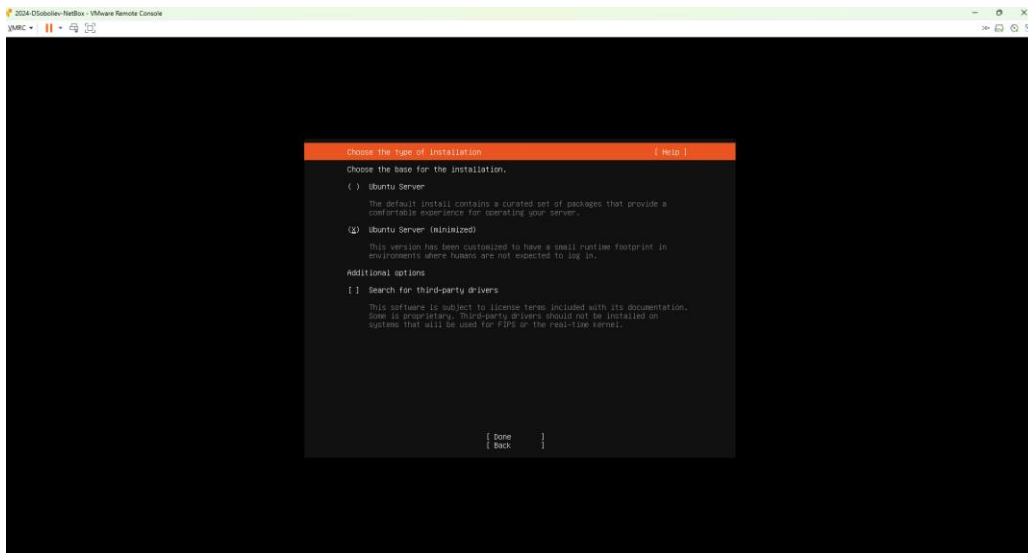

Рисунок 3.11 – Вибір типу інсталяції системи. [32]

Налаштування дисків потрібно поставити в стан Automatic як на рисунку 3.12.

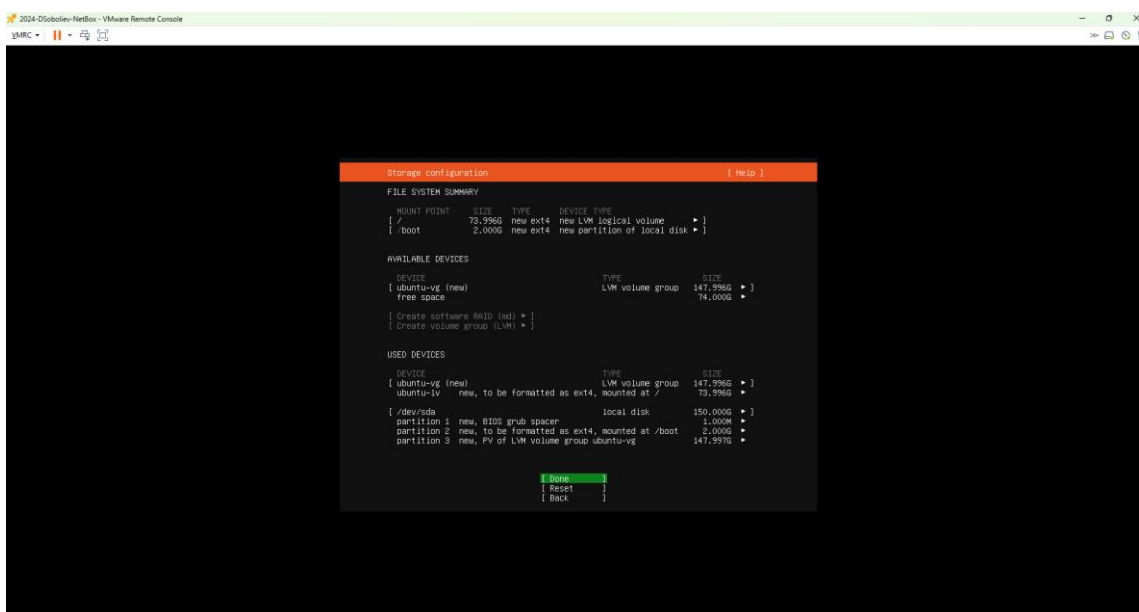

Рисунок 3.12 – Налаштування дискового простору[32]

Потрібно налаштувати мережу по прикладу на рисунку 3.13.

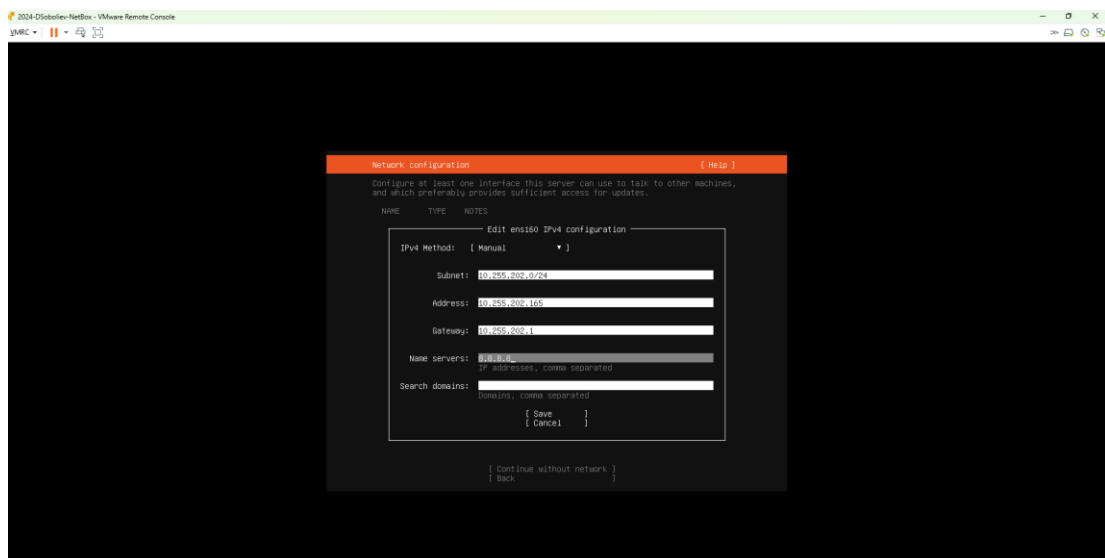

Рисунок 3.13 – Вибір типу ОС системи. [32]

Під час інсталяції вкажіть статичну IP-адресу для сервера або використовуйте DHCP. Переконайтеся, що сервер має доступ до Інтернету.

Завершіть установку.

Додайте обліковий запис адміністратора та пароль як на рисунку 3.14. Дочекайтеся завершення інсталяції, після чого сервер автоматично перезавантажиться.

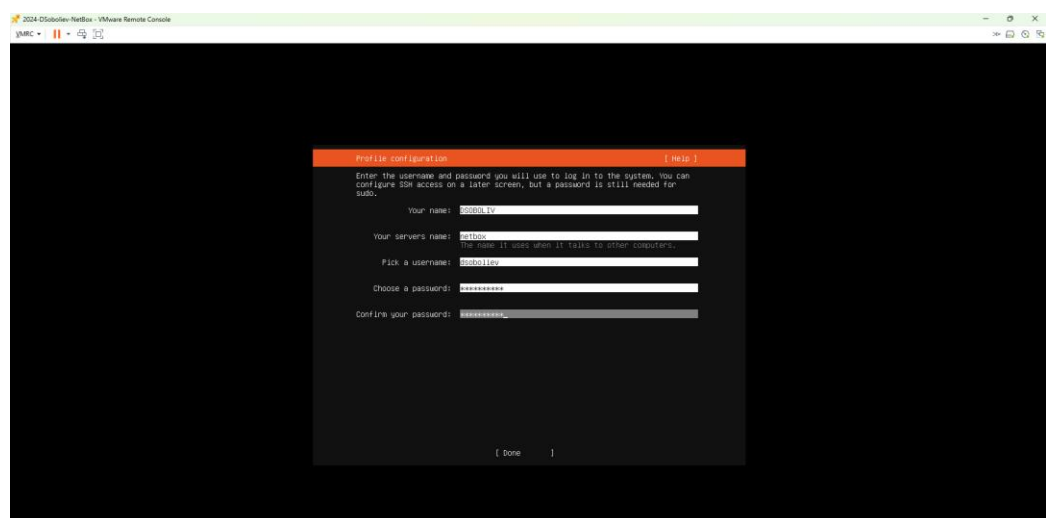

Рисунок 3.14 – Створення обліковки адміністратора системи. [32]

Далі йде опис встановлення та налаштування локальної бази даних PostgreSQL для NetBox.

1. Встановлення PostgreSQL

NetBox потребує PostgreSQL версії 12 або пізнішої. MySQL та інші реляційні бази даних не підтримуються. Для Ubuntu виконайте наступні команди, щоб оновити систему та встановити PostgreSQL.

Команда 1: (див. Додаток А)

Перевірте, що встановлена версія PostgreSQL відповідає вимогам (версія 12 або новіша).

Команда 2: (див. Додаток А)

2. Створення бази даних

Створіть базу даних для NetBox, а також користувача (роль) для доступу до неї. Для цього спочатку відкрийте консоль PostgreSQL під користувачем postgres.

Команда 3: (див. Додаток А)

У консолі PostgreSQL виконайте наступні команди, замінивши J5brHrAXFLQSif0K на власний надійний пароль:

Команда 4: (див. Додаток А)

3. Налаштування прав доступу (для PostgreSQL 15 і новіших)

Для версії PostgreSQL 15 та новіших виконайте додаткові команди для налаштування прав доступу:

Команда 5: (див. Додаток А)

Встановлення Redis

Redis є сховищем даних у пам'яті, яке використовується NetBox для кешування та черг. Для встановлення Redis на Ubuntu виконайте наступну команду.

Команда 6: (див. Додаток А)

Перевірте, що встановлена версія Redis відповідає вимогам (версія 4.0 або новіша).

Команда 7: (див. Додаток А)

2. Налаштування Redis (див. Додаток А)

3. Перевірка статусу служби

Переконайтеся, що служба Redis працює правильно. Використовуйте утиліту `redis-cli` для тестування функціональності Redis.

Команда 8:

Встановлення системних пакетів

NetBox потребує Python 3.10 або новіших версій, а також низку системних пакетів для роботи. Виконайте команду для встановлення необхідних залежностей.

Команда 9: (див. Додаток А)

2. Створення базового каталогу

Текст:

Створіть каталог `/opt/netbox/` для зберігання файлів NetBox.

Команда 11: (див. Додаток А)

3. Встановлення Git

Для завантаження вихідного коду NetBox потрібно встановити Git, якщо він ще не встановлений.

Команда 12: (див. Додаток А)

4. Клонування репозиторію NetBox

Завантажте стабільну версію NetBox із офіційного репозиторію GitHub за допомогою Git.

Команда 13: (див. Додаток А)

5. Створення системного користувача

Створіть системного користувача `netbox`, під яким буде працювати NetBox, та надайте йому права на відповідні каталоги.

Команда 14: (див. Додаток А)

6. Налаштування конфігураційного файлу

Скопіюйте зразок файлу конфігурації та відредагуйте його, вказавши обов'язкові параметри: `ALLOWED_HOSTS`, `DATABASE`, `REDIS`, `SECRET_KEY`.

Команда 15: (див. Додаток А)

7. Виконання скрипта оновлення

Виконайте скрипт `upgrade.sh` для налаштування середовища Python, встановлення залежностей та ініціалізації бази даних.

Команда 16: (див. Додаток А)

8. Створення суперкористувача

Увійдіть у віртуальне середовище Python та створіть суперкористувача для доступу до NetBox.

Команда 17: (див. Додаток А)

Копіювання конфігураційного файлу Gunicorn

NetBox постачається з типовим конфігураційним файлом для Gunicorn. Щоб використовувати його, створіть копію файлу `gunicorn.py`, щоб уникнути перезапису при майбутніх оновленнях NetBox.

Команда 18: (див. Додаток А)

За потреби змініть файл `gunicorn.py`, щоб налаштувати IP-адресу, порт або параметри продуктивності. Дивіться документацію Gunicorn для доступних параметрів.

2. Налаштування systemd

Використовуйте `systemd` для керування процесами Gunicorn та NetBox. Спочатку скопіюйте файли `netbox.service` та `netbox-rq.service` до каталогу `/etc/systemd/system/` і перезавантажте демон `systemd`.

Команда 19: (див. Додаток А)

3. Запуск та автозапуск сервісів

Запустіть сервіси `netbox` та `netbox-rq` і налаштуйте їх для автоматичного запуску під час старту системи.

Команда 20: (див. Додаток А)

4. Перевірка статусу сервісу

Перевірте, чи працює сервіс WSGI, за допомогою команди `systemctl status`.

Команда 21: (див. Додаток А)

Очікуваний результат код програми: (див. Додаток А)

ВИСНОВКИ

У результаті виконання кваліфікаційної роботи на тему «Дослідження програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі» було проведено комплексний аналіз сучасних IPAM-рішень, їх функціональних можливостей, переваг та недоліків, а також досліджено особливості їх впровадження в корпоративних мережах. На основі отриманих даних встановлено, що однією з ключових проблем у процесі керування IP-адресами є зростаюча складність мережевих інфраструктур, викликана збільшенням кількості підключених пристроїв і потребою в забезпеченні належного рівня безпеки та ефективності роботи мережі. Відсутність централізованого управління IP-адресним простором може призвести до таких проблем, як конфлікти IP-адрес, перевантаження мережі та ускладнення процесів моніторингу.

IPAM-системи відіграють критично важливу роль у забезпеченні стабільної роботи корпоративних мереж. Вони дозволяють автоматизувати процеси управління IP-адресами, інтегруватися з іншими мережевими інструментами, забезпечувати точний облік ресурсів і підвищувати продуктивність мережевої інфраструктури. У рамках роботи було проаналізовано основні IPAM-рішення, такі як phpIPAM, SolarWinds IP Address Manager, Infoblox та NetBox. Кожне з них має свої переваги та недоліки, які необхідно враховувати залежно від масштабів і потреб конкретної мережі. Зокрема, NetBox було визначено як потужний інструмент, що надає розширені можливості для інтеграції та кастомізації, а також відрізняється відкритим вихідним кодом і безкоштовною доступністю.

Аналіз критеріїв вибору IPAM-системи показав, що головними факторами є масштабованість, зручність інтеграції з існуючою інфраструктурою, рівень безпеки, функціональність, простота у використанні та економічна доцільність. У роботі розроблено практичні рекомендації для впровадження системи NetBox, зокрема, було запропоновано інтеграцію цієї платформи із суміжними мережевими інструментами, такими як DNS-сервери, для забезпечення централізованого обліку IP-адресного простору. Також було розроблено

покрокову інструкцію з розгортання NetBox, яка враховує всі необхідні аспекти налаштування системи.

Таким чином, виконана робота дозволяє зробити висновок, що використання сучасних IPAM-систем, таких як NetBox, значно спрощує процес управління IP-адресами, підвищує ефективність роботи мережі та забезпечує гнучкість у її адмініструванні. Отримані результати можуть бути застосовані для оптимізації мережевих інфраструктур у корпоративних середовищах.

Запропоновані рекомендації щодо впровадження IPAM-системи NetBox можуть бути ефективно реалізовані в різних типах корпоративних мереж.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. IP Address Management (IPAM). / Електронний ресурс URL: <https://learn.microsoft.com/en-us/windows-server/networking/technologies/ipam/ipam-top> (дата звернення: 29.10.2024).
2. Система керування розподілом адресного простору (IPAM) мережі підприємства – <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/e0a50bbb-62d5-42e6-91c7-edcc9f2a93ac> (30.10.2024).
3. Розробка алгоритмічних та програмних компонентів системи керування оновленням програмних засобів підприємства – https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24354/1/Dyplom122_Svida_Yakhno.pdf (02.11.2024).
4. Системи керування розподілом адресного простору (IPAM) – <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c24e190a-c9fc-4872-b81b-4dded37c6b53/content> (04.11.2024).
5. Проектування корпоративної мережі – <https://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/16989/Проектування%20корпоративної%20мережі.pdf> (05.11.2024).
6. Адресація в сучасних комп'ютерних мережах – https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/300421/mod_resource/content/1/Л.Р.1.pdf (07.11.2024).
7. 12 найкращих інструментів мережевого сканування (2024) – <https://www.guru99.com/uk/ip-network-scanner-tool.html> (09.11.2024).
8. Методи побудови корпоративних мереж – <https://ela.kpi.ua/bitstreams/d8776c31-3f23-4f84-aedc-6cc5f55eba60/download> (10.11.2024).
9. Програмне забезпечення корпоративних мереж – <https://web.kpi.kharkov.ua/ser/wp->

content/uploads/sites/217/2024/11/VP3_1_Programne_zabezpechennya_korporatyvnyh_merezh.pdf (12.11.2024).

10. Адресація в IP-мережах: теоретичні основи та прикладні розв'язання задач – https://www.ela.kpi.ua/bitstream/123456789/30876/3/Адресація_IP-мереж_Теоретичні_основи_та_прикладні_розв'язання_задач.pdf (13.11.2024).

11. Все, що потрібно знати про управління IP-адресами (IPAM) – <https://blog.invgate.com/ipam-ip-address-management> (15.11.2024).

12. Розгортання та керування архітектурою SDN та її послугами – https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/59943/1/Korniyenko_magistr.pdf (17.11.2024).

13. Корпоративна мережа як засіб організації роботи підприємства – <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17206/1844.pdf?sequence=3> (19.11.2024).

14. Основні аспекти методики реалізації процесу аналізу вимог до програмних засобів – https://dspace.kntu.kr.ua/bitstream/123456789/8887/1/IT_2019_Kyiv_91.pdf (21.11.2024).

15. Корпоративні мережі | ITG – системний інтегратор – <https://itg.com.ua/gotovi-rishennya-korporatyvni-merezhi> (22.11.2024).

16. Аналіз DNS-трафіку для виявлення аномалій у корпоративних мережах – <https://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/3-12.pdf> (24.11.2024).

17. Побудова корпоративних мереж передачі даних – <https://www.telesphera.net/blog/corporate-networking.html> (26.11.2024).

18. Програмні засоби захисту корпоративних мереж на основі фаєрволів – https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/51446/1/2024_Юзефович%20KI-41.pdf (28.11.2024).

19. IP Address Management (IPAM): Best Practices and Solutions – <https://www.solarwinds.com/network-performance-monitor/use-cases/ip-address-management> (29.11.2024).

19. Дослідження систем моніторингу та управління корпоративними мережами – <https://cyberleninka.ru/article/n/sistemy-monitoringa-seti> (01.12.2024).
20. phpIPAM Documentation – <https://phpipam.net/documents> (02.12.2024).
21. SolarWinds IP Address Manager Overview – https://documentation.solarwinds.com/en/success_center/ipam/Content/IPAM.htm (03.12.2024).
22. Infoblox IPAM Platform – <https://www.infoblox.com/products/ip-address-management> (04.12.2024).
23. NetBox Official Documentation – <https://netbox.readthedocs.io/en/stable/> (05.12.2024).
24. Розподіл IP-адрес у сучасних мережах – <https://docs.undp.org.ua/IPaddressing> (06.12.2024).
25. Особливості впровадження IPv6 в корпоративних мережах – <https://ela.kpi.ua/bitstreams/IPv6-deployment.pdf> (07.12.2024).
26. Мережеві архітектури та технології для підприємств – <https://studylib.com/networking/enterprise-solutions> (08.12.2024).
27. Comparative Analysis of IP Address Management Tools – <https://www.networkcomputing.com/networking/comparison-ipam-tools> (09.12.2024).
28. Документування інфраструктури мережі за допомогою NetBox – <https://tech-community.com/netbox-network-documentation> (10.12.2024).
29. Інтеграція DNS та DHCP із IPAM – <https://dzone.com/articles/ipam-dns-dhcp-integration> (11.12.2024).
30. Використання open-source рішень для управління мережевою інфраструктурою – <https://opensource.com/networking-tools> (12.12.2024).
31. Огляд критичних аспектів управління IP-адресами – <https://networkworld.com/ipam-solutions> (13.12.2024).
32. Ansible та NetBox для автоматизації мережі – <https://docs.ansible.com/ansible/latest/collections/netbox> (14.12.2024).
33. Кращі практики управління корпоративними мережами – <https://www.cisco.com/corporate-solutions> (15.12.2024).

34. Проблеми управління IPv4 та переходу до IPv6 –
<https://arxiv.org/abs/ipv4-ipv6-transition> (16.12.2024).
35. Переваги IPAM для великих організацій –
<https://www.networkworld.com/benefits-of-ipam> (17.12.2024).
36. Інтеграція IPAM із системами моніторингу –
<https://dynatrace.com/ipam-monitoring-integration> (17.12.2024).
37. Особливості реалізації системи phpIPAM –
<https://phpipam.net/examples> (18.12.2024).
38. Рекомендації щодо вибору IPAM-рішень –
<https://techrepublic.com/selecting-ipam> (18.12.2024).
39. Використання API NetBox для автоматизації процесів –
<https://netbox.api-docs.com> (18.12.2024).
40. VMware Cloud on AWS; SDDC Groups & Advanced Connectivity/ URL:
<https://ryanwhalley.com/vmware-cloud-on-aws-sddc-groups-advanced-connectivity> /
(дата звернення: 14.12.2024).

Встановлення PostgreSQL

1. Встановлення PostgreSQL

Команда 1:

```
sudo apt update
```

```
sudo apt install -y postgresql
```

Команда 2:

```
psql -V
```

2. Створення бази даних

Команда 3:

```
sudo -u postgres psql
```

Місце для скриншота:

Команда 4:

```
CREATE DATABASE netbox;
```

```
CREATE USER netbox WITH PASSWORD 'J5brHrAXFLQSi0K';
```

```
ALTER DATABASE netbox OWNER TO netbox;
```

3. Налаштування прав доступу (для PostgreSQL 15 і новіших)

Команда 5:

```
\connect netbox;
```

```
GRANT CREATE ON SCHEMA public TO netbox;
```

Встановлення Redis

Команда 6:

```
sudo apt install -y redis-server
```

Команда 7:

```
redis-server -v
```

2. Налаштування Redis

За необхідності, ви можете змінити конфігурацію Redis у файлах `/etc/redis.conf` або `/etc/redis/redis.conf`. У більшості випадків стандартної конфігурації достатньо.

3. Перевірка статусу служби

Команда 8:

```
redis-cli ping
```

Встановлення системних пакетів

Команда 9:

```
sudo apt install -y python3 python3-pip python3-venv python3-dev build-essential  
libxml2-dev libxslt1-dev libffi-dev libpq-dev libssl-dev zlib1g-dev
```

2. Створення базового каталогу

Команда 11:

```
sudo mkdir -p /opt/netbox/  
cd /opt/netbox/
```

3. Встановлення Git

Команда 12:

```
sudo apt install -y git
```

4. Клонування репозиторію NetBox

Команда 13:

```
sudo git clone -b master --depth 1 https://github.com/netbox-  
community/netbox.git .
```

5. Створення системного користувача

Команда 14:

```
sudo adduser --system --group netbox  
sudo chown --recursive netbox /opt/netbox/netbox/media/  
sudo chown --recursive netbox /opt/netbox/netbox/reports/  
sudo chown --recursive netbox /opt/netbox/netbox/scripts/
```

6. Налаштування конфігураційного файлу

Команда 15:

```
cd /opt/netbox/netbox/netbox/  
sudo cp configuration_example.py configuration.py
```

7. Виконання скрипта оновлення

Команда 16:

```
sudo /opt/netbox/upgrade.sh
```

8. Створення суперкористувача

Команда 17:

```
source /opt/netbox/venv/bin/activate  
cd /opt/netbox/netbox  
python3 manage.py createsuperuser
```

Копіювання конфігураційного файлу Gunicorn

Команда 18:

```
sudo cp /opt/netbox/contrib/gunicorn.py /opt/netbox/gunicorn.py
```

2. Налаштування systemd

Команда 19:

```
sudo cp -v /opt/netbox/contrib/*.service /etc/systemd/system/  
sudo systemctl daemon-reload
```

3. Запуск та автозапуск сервісів

Команда 20:

```
sudo systemctl enable --now netbox netbox-rq
```

4. Перевірка статусу сервісу

Команда 21:

```
systemctl status netbox.service
```

Очікуваний результат:

- *netbox.service* - NetBox WSGI Service

Loaded: loaded (/etc/systemd/system/netbox.service; enabled; vendor preset: enabled)

Active: active (running)

Копії обов'язкових креслень (Презентація)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

1

ДИПЛОМНА РОБОТА
на ступінь вищої освіти магістр
із спеціальності 122 Комп'ютерні науки

Дослідження програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі

Виконав: студент 6 курсу, групи КНДМ-62

Соболева Данила Андрійовича

Керівник: завідувач кафедри Комп'ютерних
наук

д.т.н., професор Вишнівський В.В.

Київ - 2024

2

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Тема	Дослідження програмних засобів керування IP-адресами в корпоративній мережі
Мета дослідження	Підвищити ефективність управління IP-адресами у корпоративній мережі
Наукове завдання	Розробка системи моніторингу та обліку IP-адрес у корпоративній мережі з використанням сучасних програмних засобів
Об'єкт дослідження	Процес керування IP-адресами в корпоративній мережі
Предмет дослідження	Програмні засоби керування IP-адресами

Ключові проблеми керування IP-адресами

Основні проблеми:

- Ручний облік IP-адрес
- Недостатня масштабованість
- Неефективне використання IP-ресурсів

Netplan.exel

Основні функції та цілі IPAM-систем

Функції IPAM-систем:

- Автоматизація обліку IP-адрес
- Моніторинг використання адрес
- Інтеграція з іншими мережевими засобами

Цілі IPAM-систем:

- Оптимізація ресурсів
- Забезпечення безпеки
- Масштабування мережі

phpIPAM
SolarWinds IP Address Manager
Infoblox
IPAMNetBox

1. Особливості керування IP-адресами
2. Переваги та недоліки IPAM-рішень
3. Забезпечення безпеки мережі
4. Інтеграція функцій штучного інтелекту

Пропозиції щодо впровадження рішень

IPAM-рішення	Інтеграція	Вартість	Мова розробки
phpIPAM	Інтеграція з DHCP-серверами та DNS-системами через API. Підтримує LDAP та MySQL.	Безкоштовне з відкритим вихідним кодом	PHP, MySQL
SolarWinds IPAM	Інтеграція з Orion Platform, VMware, Microsoft DHCP та DNS.	Ліцензія: від \$1,995 за 1024 IP-адреси	C#, .NET
Infoblox IPAM	Широкі можливості інтеграції з DNS, DHCP, Active Directory. Підтримка API та віртуалізації.	Висока вартість: залежить від розміру мережі (починається від \$5,000)	C, Python, JavaScript
NetBox	Інтеграція через REST API, підтримка автоматизації Ansible та Docker.	Безкоштовне з відкритим вихідним кодом	Python, Django, PostgreSQL

Рекомендації щодо впровадження NetBox

Переваги NetBox:

- Відкрите ПЗ
- Гнучкість інтеграції
- Масштабування

1. Етапи розгортання:
2. Встановлення PostgreSQL
3. Налаштування NetBox
4. Інтеграція із суміжними продуктами

ВИСНОВКИ

Дослідивши стан питання керування IP-адресами в корпоративній мережі, можна зробити наступні висновки:

1. Ринок потребує ефективних рішень для керування IP-адресами. З розвитком корпоративних мереж та збільшенням кількості пристроїв виникає потреба у системах IPAM, які дозволяють автоматизувати облік, моніторинг та планування використання IP-адрес.
2. У роботі продемонстровано можливості популярних IPAM-систем. Визначено переваги та недоліки рішень phpIPAM, SolarWinds, Infoblox IPAM та NetBox. Показано, що кожне з них має свої особливості інтеграції, вартість і функціональність, що дозволяє обирати оптимальне рішення залежно від потреб мережі.
3. На основі аналізу тестів IPAM-систем ми можемо сказати, що:
 - phpIPAM підходить для невеликих мереж завдяки простоті та відсутності витрат.
 - SolarWinds ефективний для моніторингу великих корпоративних мереж.
 - Infoblox IPAM забезпечує потужний функціонал для складних, масштабованих мереж.
 - NetBox демонструє гнучкість завдяки інтеграції через API та можливостям автоматизації.